

קרוב אליך

עבודת ה' ברוח חסידית

סמרטפון
רק עם ואצאפ!

אפשר!! וכדאי!!
מרכז הזמנות ארצי
052-2-129-129

אספקה לכל חלקי הארץ תוך 24 שעות
רח' פינס 9, ירושלים | Zolphone.co.il

החל
מ 499 ש"ח

**"פתאום אפשר
לשמוע את ה'
מדבר איתנו
דרך מציאות
יומיומית"**

**ראיון פותח שנה
עם הרב דוד דודקביץ'**

צילום: חיים טוויטו

**השבועה, המראות, הגופיה
שלושה סיפורים ליום הכיפורים**

**הרעיון הקשה
ביותר ביהדות
הרב זקס**

**לכל שבורי הלב מיום
הכיפורים המאתגר
אותנו לטובה / שיחת
חברים עם מיכי יוספי**

**מפהקים
בכל נדרי?
משה שילת**

**עזוב! לא נפגעת
בכלל!
התוועדות
עם הרב דייטש**

הבנייה בעיצומה והגיע הזמן שאתם תרכשו את דירת ההשקעות שלכם. במרחק חמש דקות מכביש שש, 35 דקות לתל אביב ברכבת, עם קהילה צומחת לציבור הדתי, **כרמי גת** היא הבחירה הנכונה עבורכם לנכס מניב. קבוצות רכישה ליחידות דיור של שלושה, ארבעה וחמישה חדרים, דירות-גן ופנטהאוס החל מ-899,000 ₪. **כניסה לפנטקוטז' בעוד שנה.**

הבניה בעיצומה! תקן בניה ירוקה!

דרוש הון עצמי מינימלי 35%

לפרטים נוספים: 1700-500-555

באמונה bemuna.co.il

בנייה אבן קיר

*הרכישה תדווח בשם הקונה לרשות המיסים ובכפוף לתנאי המבצע החברה תשלם את המס עבור הקונה.

שומרים מרחק בין אדם לחברו

מ'כל-נדרי' ועד נעילה, בכל תפילה מקפידים על ההנחיות.
לא מסכנים את הציבור
ושומרים על מרחק בין המתפללים.

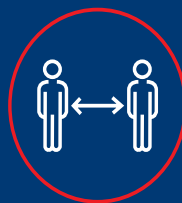
לפמ

נמנעים
מהתקהלויות

מקפידים
על היגיינה

שומרים מרחק
2 מטרים

חובשים
מסיכה

בכל מקרה של חום ו/או תסמינים יש ליצור קשר עם רופא המשפחה

שיחת חברים

עם מיני יוספי

יהי רצון שנוכל לדמיין את עצמנו משיגים אצל
שם טוב במוצאי יום כיפור! ואלוואי ונרגיש איך
הוא מאיר לנו פנים ומאיר לנו שדווקא יום כיפור
המכונן והזה, הוא יום כיפור הכי גבוה שהיה
לנו אי פעם!

איפה התפילות שלנו?

קצת עם סיפורי חסידים, ומפעם לפעם עוד נאנח 'איפה התפילות שלנו' - קדוש יאמר לו. וגם יהודי ששותף לשיחה שלנו, ומחליט מעצמו לכתחילה להמליך את ה' גם על הסיטואציה הזאת, לזכור שהוא מקיים את רצון ה' בכל מצב ועושה זאת כשהוא מלא בשמחה - אשריו! גם הוא בוודאי יכול להעלות את כל התפילות שמחכות בשדות.

כ-פורים

הרב צבי יהודה זצ"ל סיפר פעם, שהוא פגש יהודי זקן שעוד זכה להיות מתלמידיו של רבי לייבל'ה אייגר - תלמידו הגדול של בעל 'מי השלוח' מאיז'ביצא. הרב צבי יהודה ביקש מהזקן שיתאר לו איך הייתה אצל ר' לייבל'ה תפילת 'כל נדרי'. הזקן ענה לו, שקודם כל הם רקדו כמה שעות עם השיר "שושנת יעקב צהלה ושמחה", ורק אחר כך ניגשו לומר 'כל נדרי'. הסיפור הזה מעורר תמיהה - למה דווקא לשיר את השיר הזה? מה מצאו החסידים דווקא בו? אז את התשובה נשמור לפעם אחרת, אבל רק רציתי להאיר ולעורר, שאם בתוך מצב בעייתי נזכרים פתאום: "תשועתם היית לנצח! להודיע שכל קוויך לא יבשו!" וחושבים על כך שה' תמיד אתנו, זה יכול ממש להרחיב את הלב.

יהי רצון שנוכל לדמיין את עצמנו מגיעים לבעל שם טוב במוצאי יום כיפור! והלוואי ונרגיש איך הוא מאיר לנו פנים ומגלה לנו שדווקא יום כיפור המכונן הזה, הוא יום כיפור הכי גבוה שהיה לנו אי פעם! ממש כך - דווקא במנייני החצרות, או בבידוד בבית לבד.

לחיים לחיים! תכלה שנה ואתגריה (- זו מילה שיותר נעימה לאוזן!) ובעזרת ה', גם תחל שנה וברכותיה.

שלום חברים יקרים! אני רוצה לאחל לכם שתימשך עליכם שנה טובה, מלאה בברכות נפלאות!

לקראת היום הקדוש, יום הכיפורים הבא עלינו לטובה, אני רוצה להקדיש את השיחה הזאת לכל היהודים היקרים, שליכם נשבר בקרבם על כך שתפילות הימים הנוראים לא מתקיימות כרגיל. לבחורי הישיבה שלא תהיה להם את התפילה הישיבתית, לחסידים שלא יוכלו להיות אצל הרבי, לברסלברים שלא הגיעו לאומן, ולכל מי שיש לו כאב על שיבוש הסדר הרגיל של ימים נוראים. מן הסתם, לכולם יש קוועץ' על המצב המשונה הזה - הרי לכל אחד יש את המקום שתמיד נותן לו חיות ומלאות, עם הניגונים המיוחדים, והבעל-תפילה המסויים שהוא אוהב לשמוע. נראה לי, שהשנה באמת אין אף אחד שהתפילות שלו מתנהלות כפי שהוא רגיל. השינויים הם בכל הרמות האפשריות - מהריפור של הכיסא, שהתחלף בכסא פלסטיק, ועד לחיסרון העמוק בנוכחות של המשגיח או ראש הישיבה שנעדר מהתפילה. אז לכל אלה שהחיסרון מעיק עליהם, אני רוצה להקדיש את הסיפור הבא (מתוך 'שבחי הבעש"ט"):

"מעשה בחסיד אחד, שנסע לבעל שם טוב הקדוש זיע"א כדי להיות אצלו ביום הכיפורים. בערב יום הכיפורים, מחמת שלא נודמן להם לקנות ביום האתמול שחת ותבן ומספוא ושיכולת בשביל הסוסים ולא אכלו הסוסים כל יום האתמול וכל הלילה, על כן הוצרכו בבוקר לעמוד חוץ לעיר ביער אחד לרעות הסוסים". כנראה שהסוסים של אותו חסיד רצו לקיים את מאמר חז"ל שמצווה לאכול בתשיעי, ויחשב להם כאילו שהם צמו בתשיעי ועשירי...

"והניח עצמו לישון מעט, ובין כך ירעה הסוס. כשעמד משנתו, ראה שהיה צאת הכוכבים, והיה עדיין רחוק פרסה מהעיר. והוצרך החסיד להיות כל יום הכיפורים בשדה". חברים יקרים, אתם כבר יכולים לתאר לעצמכם את הצער של אותו חסיד. הרי כל כך היה חשוב לו להיות אצל הרבי שלו, הבעל שם טוב! ולמה הוא לא הגיע? סתם כי הוא נרדם וישן יותר מדי. הסיבה הזאת מייצרת בוודאי תחושות אשמה איומות! אז מעבר לסיטואציה שהוא תקוע, מן הסתם גם הוא התמלא ייסורי מצפון.

"וכל יום כיפור היה בצער גדול, והתפלל וצעק ובכה במר ליבו כל הלילה וכל היום. בצאת יום הכיפורים נסע החסיד למו"צבו, וקיבלו הבעל שם טוב בסבר פנים יפות ובשמחה רבה, והיה מדבר תנחומים על ליבו. ואמר לו הבעל שם טוב הקדוש, שתפילותיו שבשדה הועילו להעלות את כל התפילות של העם שבשדות". הבעל שם טוב בא והופך את המבט של אותו חסיד. הוא מאיר את עיניו, שבעצם כל הסיבה שהוא נתקע בשדה הייתה כדי למלא שליחות בתפילות שלו. דווקא בתפילה בשדה, מתוך לב נשבר כל כך, הוא היה יכול להעלות את כל התפילות שחיכו שם למישהו שיעלה אותן.

הסיפור הזה מדבר ממש עלינו. כשלכל אחד מאתנו יש נקודה שנראית כפספוס גדול או כתקלה נוראית - אם נצטרך להתפלל מחוץ לבית הכנסת, ברחוב או ממש בבידוד - בא הבעל שם טוב לכוון לנו את המבט. אנחנו צריכים להבין שבכל תקלה כזאת יש בעצם תכנית אלוקית. לא רק כהשלמה עם המצב בדיעבד, אלא אפילו לכתחילה היה רצוי שכן יקרה. ממש כמו אותו חסיד שנתקע בשדה בשביל כל אותן נשמות ותפילות שיעלו גם הן.

לשמוח כבר עכשיו

כשידברתי על הסיפור הזה בשיעור שהעברתי, אחד המשתתפים שאל האם התיקונים של אותו חסיד היו מתרחשים גם במצב שבו החסיד היה מתגבר על המשבר, ומחליט למרות המצב העגום להיות שמח. האם הסיום הטוב של הסיפור, שהבעל שם טוב ניחם את החסיד שהוא עשה דבר גדול, היה נכון גם בלי הלב-נשבר. היהודי ששאל את השאלה הזאת סבר שהתיקון מתקיים רק אם הלב באמת נשבר. אבל אני חושב שאפשר לפעול בשתי הדרכים.

אם יש יהודי שיש לו לב נשבר - על זה שהוא לא במניין הישיבתי, או שהוא לא אצל האדמו"ר או סתם מתגעגע למניין השכונתי הנורמלי - ואף על פי כן הוא מתאמץ להתפלל, הוא יכול לפעול ישועות מופלאות. אחד שמתחזק בפשטות, פותח את המחזור במקום, קורא מתוך הכתב, אפילו מתרענן

רב מכר

ארחות אהרן

אור ועבודת המועדים

לימי הרה"מ והסליחות ומועדי האתנים
חודשי אלול ותשרי

ספר שיחה קודש המעורים את חלבת סאת אדובל של ישראל

כ"ק מורן אדמו"ר

מפינסק קארלין זיע"א

ספר יסוד ללימוד אופן עבודת ה' בימי האתנים על פי תורת החסידות
מדרשו של שפת אמת (ע"ה) בסוד לצ' צמח | ארחות אהרן ע"ה

להשיג בחנויות הספרים - להזמנות עד הבית, מכון מטה אהרן טל. 05271-41446

הספר

שיעור ויבטיר את לבנו
ולבס בן באור ועבודת
הימים הקדושים.

שילוח אוצר בחיבור
נאמנת על כל פירי
העבודה שבתם.

הצטרף לאלפים המעונים
את נפשו בלימוד קבוע
בספר קדוש זה.

מה דרמטי כל-כך ב'כל נדרי'?

יום כיפור נקרא אצל האדמו"ר הזקן "יום שנתחייב בחמש תפילות" (לקוטי תורה, פנחס). מבואר בחסידות שבכל אחת מחמש התפילות, שהן למעשה תמצית עבודת היום, מאירה הבחינה החמישית של הנשמה הנקראת "חידה שבנפש", שהיא הבחינה המיוחדת ליום כיפור. התפילה היא החיבור שלנו לה', וביום הקדוש מאירים כל חמשת סוגי החיבור שלנו לה'. אפילו החיבור החמישי, הנעלם מתודעתנו במשך ימי השנה, בחינת ה'חידה', מתגלה ביום הזה.

בכל השנה אנו עובדים עם כוחותינו הגלויים – 'נפש', 'רוח' ו'נשמה'. אלו הם כוחות המעשה, הרגשות והמוח. המדרגה הרביעית, הנקראת בשם 'חיה', היא כוח 'מקיף' ועליון, וגם היא יכולה להתגלות בחיי היום-יום, בעיקר בתפילות שמונה-עשרה. אבל בחינת ה'חידה' היא מכוסה – פעילה מאוד אך גם נסתרת מאוד – וההתגלות שלה היא אחת בשנה, ביום הכיפורים. עיקרה של ההתגלות הוא בשעת הנעילה – התפילה החמישית, אבל הארתה מורגשת במשך היום כולו מפני שכל תפילה בו קשורה לכל חמש הדרגות.

לחמשת הגילויים המופלאים עלינו להכין כלים. כנגד חמש הדרגות וחמש התפילות, אנו מתענים בחמישה בעיניינים שמזככים את הכלים שלנו. גם הכהן הגדול היה טובל חמש טבילות, חמש פעמים הוא טיהר את עצמו כהכנה לקבלת האורות השמימיים של היום הקדוש.

למה כל-כך לאט?

השיא מתרחש בתפילת הנעילה, ומעין תחושת נעילה מורגשת גם בפתיחת היום, בשעת 'כל נדרי'.

מה יש ב"כל נדרי" שגורם לכל יהודי להתעורר כל-כך, מה דרמטי כל-כך בהתרת נדרים? למה להתיר נדרים, קונמות, שבועות וקנסות שבכלל לא זכור לי שנדרתי? ולמה חוזרים שלוש פעמים על כל קטע ואומרים אותו לאט כל-כך?

יהודים הם חכמים והם אינם מתרגשים סתם כך. 'כל נדרי' נאמר בהתעוררות עצומה בקהילות ישראל, ורבים מאוד שאינם שומרים תורה ומצוות במשך השנה, מגיעים לבית הכנסת לאומרו. אין זאת, אלא שטמון בו משהו. הנשמה מרגישה ודוחפת את האדם לבוא לבית הכנסת בשעה הזו, ובבית הכנסת עצמו מרגישה הנשמה שמהו גדול מתרחש.

התרת הקשרים

"כל נדרי ואסרי ושבועי וחרמי וקונמי וקינוסי וכנוי" הם סוגים של קשרים מפקפקים שהסתבכנו בהם במהלך השנה. נקשרנו, ברצוננו או בעל כורחנו, לדברים אסורים (אסור=קשור), הדברים האסורים קושרים אותנו). גם דברים מותרים שנראים ניטראליים, שאינם עבירה ואינם מצווה, מורידים אותנו למטה, אם לא נגייס אותם לעשייה לשם שמיים, הם יגייסו אותנו אל שקיעה בגסות החומר. הקשרים האלה חונקים אותנו, אנחנו משתוקקים לברוח מהם אבל הם מחבקים אותנו ואוזקים אותנו אליהם. את הקשרים האלו אנחנו מתירים עכשיו, עם כניסת היום הקדוש, לכלל ישראל ולכל אדם בפרט. הפרימה היא איטית, כי בשביל להתיר פקעת סבוכה צריך סבלנות.

"קישורים אלו נקרא 'סירכות', שהנפש מסתבכת בהם ועל ידי זה אינה יכולה לעלות. והפרת נדרים ביום כיפור, היינו, שעל ידי התשובה נמשך בחינת הפרת וביטול הקשרים וגילוי האהבה רבה שבנפש" (האדמו"ר הזקן, לקוטי תורה פרשת מטות).

על תהליך ההתרה הזה חוזרים פעם ועוד פעם. מדובר כאן בתהליך נפשי, ואנו מוכרחים לוודא שלא שכחנו אף אחד מאחור, שלא הותרנו סיבוב אחד על כנו.

לאחר ההתרה הגדולה, וכשספרי התורה בידינו, מכריזים אנו בקול גדול ונורא עם תחילתו של היום הקדוש: "ונסלח לכל עדת בני ישראל!"

מאות אלפי בתים בישראל
עומדים בפני קריסה כלכלית

גל אורן לרנר BSD

פדיון הכפרות שלכם יכול להציל אותם!

כדי שנוכל לתת להם את הכלים להתנהל בתבונה במצב החדש שנכפה עליהם ולהיחלץ מעוני וממצוקה

תרמו לפעמונים וגם להם תהיה שנה טובה

1-800-35-10-12
www.paamonim.org

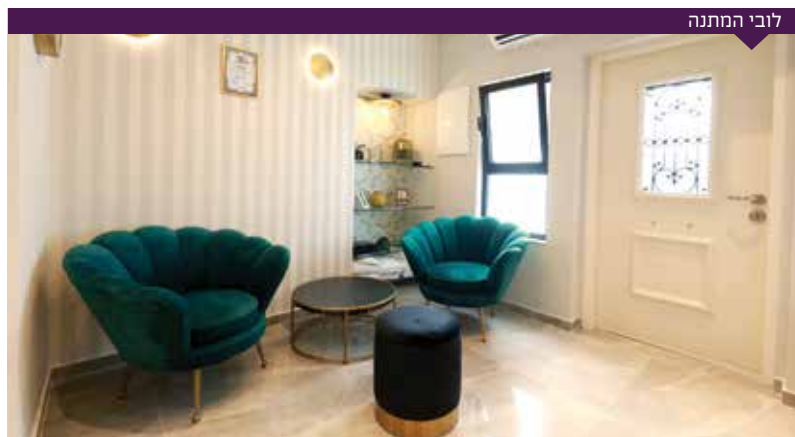
פעמונים
מגלים אחריות

לובי המתנה

חדר הכנה

זה לא ספא בניו יורק

זה המקווה החדש באבן ספיר

נחנך בשנת תש"פ-2020

נשים רבות מוותרות לצערנו על מצוות טבילה, בשל מקוואות שאינם ראויים לשימוש. כולנו חייבים לעשות הכל כדי שכולן - דתיות ושאינן דתיות, ימשיכו להקפיד על מצוות "טהרת המשפחה", המצווה החשובה והחיונית כל כך לקיומו של עם ישראל. עמותת "טהרת המשפחה" בונה, משפצת ומשדרגת מקוואות בכל רחבי הארץ כדי שנשות ישראל יוכלו לטבול ברוגע ובשמחה.

המרכז הארצי למען
טהרת המשפחה
נוסד בשנת תש"כ

בואו להיות שותפים ותרמו 219 ₪ כמניין 'טהרה'
שותפות זו היא החובה והזכות של כולנו. מוכרחים להמשיך את קיום המצווה החשובה ואת המשך קיומו של עם ישראל!

תרמו עכשיו: *3046 או באתר taharat.org.il

מוכר כתרומה לפי סעיף 46 | תקציבי המדינה הינם בסיסיים באופן שלא מאפשר לבנות ולשקם מקוואות ללא תרומות מהציבור.

מעשה מיום כיפור שמואל לעסרי

סוד הגופיה עודד מזרחי

א. בין כל התפילות של הימים הנוראים חבויה לה שעתו הגדולה של גבאי בית הכנסת. משל עד עכשיו היינו עסוקים בעניינים שוליים כשל חיים, מוות, מלחמות ורעב. כעת הגיע הזמן לדבר האמיתי. הגבאי עושה את דרכו אל הבימה, מביט בקהל המכורבל בטליתות מאימת היום וקור המזוגנים, וקורא: "פתיחת הפרנסה". ותוך כדי דיבור זורק סכום התחלתי בכפולות של ח"י, שם הוי"ה או המלאך מיכאל, תלוי בתקציב השנתי.

הסכום הסופי יהיה תלוי בעיקר ביכולתו של הגבאי בתמרון, בלהטוטנות, ובשילוב של פסוקי ברכה, איחולים והבטחות בדוקות לישועות. מה שהיום עושים המנחים הגדולים של תכנית ריאליטי כשהם קשובים היטב לדבר מה החבוי באוזנם ואומר להם אי אלו מילים, עושה הגבאי בלי סימולציות ותרגומים, בפאתוס על גבי בימה של עשרים סנטימטרים.

הזוכה המאושר שהולך לשלשל לטובת בית הכנסת סכום נאה שיחזיק לא מעט קידושים, קרקרים, דגים מלוחים, סלטים ואי אלו בקבוקי ערק שנעלמים מידי שבת, עושה את דרכו אל הארון, פותחו בחרדת קודש, וקורא בסלסול את מזמור כ"ד בתהלים כפי שתיקן האר"י הקדוש, ולאחריו את התפילה על הפרנסה, בה מבקשים שנה מבורכת, פרנסה בשפע גדול ובהיתר. והכל עונים אמן, ומייחלים לכך שבשנה הקרובה הם ירוויחו מספיק, כדי שבשנה הבאה הם יהיו אלה שיזכו לפתוח את הארון.

ב. גדלתי על סיפורי חסידים של ימים נוראים; גזירה קשה מרחפת מעל הקהילה וגדולי הצדיקים לא מצליחים לבטל אותה, עד שמגיע ילד רועים קטן אל בית הכנסת, ובעיצומה של תפילת נעילה צועק בעוז בחלל המתוח, והצעקה שלו היא זו שהבקיעה את כל הרקיעים. בבית הכנסת הקטן בו אני מתחלל בימים נוראים יש לא פעם הברקות קטנות-גדולות של יהודים פשוטים ותמימים, אבל כל אלו החווירו אל מול תפילת הפרנסה של אותה שנה.

את תפילת הפרנסה מסיים צירוף מילים לא ברור שמהווה לא אחת נושא פופולארי לדרשנים: "ונשבע לָחֶם – וְנִהְיָ טוֹבִים". מה הקשר בין תחושת השובע מארוחה טובה להיותנו טובים? ומה בין השתיים לתפילה על פרנסה?

לא מזמן מישוה גילה את אוזני שאת המילים הללו אמרו יוחנן בן קרח ואנשיו לנביא ירמיהו אחרי שגדליה בן אחיקם נרצח. בעיקר כדי להצדיק את הקטרויותיהם לאלילים, ושלמרות זאת הנה תראה, הכל בסדר, החיים ממשיכים כרגיל. יש לא מעט תעוזה ביכולת לקחת מילים אלו, ולהניח אותן בתפילת יום הדין. בעיניי זה גם מדייק אותה הרבה יותר. "וישמך ישרון ויבעט", המקום של המלאות הוא טריגר מהיר לזלזול. כאן אנו מבקשים שהטוב, השובע והנחת, לא יהיו בסתירה לעבודת השם. אנו מבקשים להיות עם כל השפע שבעולם, ומתוך זה ובתוך זה לחיות חיים של בקשה, עומק ורוחניות.

אבל יהודים פשוטים לא נזקקים לדרשות. באותה שנה, מי שקנה את הפתיחה הידק את הטלית על ראשו עד שנשארה זווית קטנה ממנה, הסתכל במחזור שאחזו בידי. "לדוד מזמור", הוא פתח, וקרא בהשתפכות הלב את הפרק ואת התפילה שאחריו. "ויהיו בתינו מלאים ברכת ה'", זעק בקול והרים את עיניו אל השמים, וחף מכל זיוף, הצטרפות וחנפנות, המשיך: "נִשְׁבַּע לָחֶם! נִהְיָ טוֹבִים!"

אני בטוח שלא עמדו בפניו שם למעלה...

לאחרונה אמר לי אחד הקורא בסיפורי, כי האותיות המחכימות שאני מביא אינן בהכרח חלק מהסיפור, אלא באות בעיקר כדי להעביר רעיון ומסר. נכון, הודיתי ולא בושתי, אבל טענתי באוזניו שלא תמיד זה כך, ומעשה שהיה כך היה. תפילות ראש השנה תש"פ עמדו להסתיים בתפילת מנחה ביום השני של ראש השנה. רבע שעה לפני השקיעה נכחו תשעה מבוגרים בבית הכנסת – הרב יצחק ובנו, הרב דוד ושני בניו, אני ובני, רפאל ואורח מטג'יקיסטן, והיינו צריכים להשיג את העשירי, שבלעדיו אנחנו כאין וכאפס.

הרב יצחק עלה בזריזות לקצה רחוב כורזין הגובל עם רחוב בצלאל, בתקווה למצוא שם יהודי שעדיין לא התפלל.

הרב דוד אמר לי כי שמע שיש קבלה מהבעל שם טוב, שאם יש תשעה מתפללים בבית כנסת מובטח להם שיגיע העשירי. אמרתי לו שאכן כן, והוספתי שתשעה זה מלשון תשועה. אבל העשירי עדיין לא נראה באופק, ובתור נציג של החסידות בבית הכנסת הספרדי, חשתי אחריות להוכיח את אמיתות הבטחתו הקדושה של הבעל שם טוב.

לא נותר לי אלא להשתדל להשיג את העשירי. מיהרתי לכיוון רחוב בצלאל, כשאני תר בעיניי אחרי דיירים ברחוב כורזין, שאוכל לבקש מהם להשלים לנו מניין. בפתח אחד הבתים עמד אדם, שניכר ללא ספק שהוא גוי. התבדחתי ביני לבין עצמי שאי אפשר לגיירו בחמש הדקות שנותרו, והמשכתי הלאה בתקווה חסידית.

לאחר מכן ראיתי יהודי משוחח בטלפון הנייד ליד רכבו, והתרשמתי שאין טעם לבקש גם ממנו.

נותרו שלוש דקות בלבד. הרב יצחק סימן לי מקצה הרחוב שאין מה לעשות, ואז ראיתי באחת המרפסות יהודי מבוגר חובש כיפה מנמנם על כיסא נוח לבוש בגופיה.

לא ידעתי מה לעשות. היה ברור לי שהוא התפלל מנחה, ומה פתאום שאטריד את מנוחתו בעודו בביתו? לפתע עלה בדעתי ש'גופיה' זה צירוף של 'גוף' ו'יה', כלומר שעלי לבקש ממנו להביא את גופו אל בית הכנסת כדי להכניס את השכינה הקדושה – י-ה. צירוף האותיות בצירוף הבטחת הבעל שם טוב העניקו לי עזות דקדושה, וקראתי לעברו:

"שנה טובה, ידידי, האם תהיה מוכן להשלים לנו מניין למנחה? יש עוד שתי דקות לשקיעה..."

זהו. זה הרגע האחרון של ראש השנה. אין עוד זמן. תקווה אחרונה לגמרי.

היהודי קם מלוא רגליו ואמר:

"התפללתי כבר, חביבי, אבל אין שום בעיה, אני יורד בעוד דקה".

הוא נעלם בתוך הבית, ובינתיים בישרתי לרב יצחק בקול תרועה שהסתיים המשבר. הוא חזר לבית הכנסת, ואילו אני חיכיתי ליהודי כדי למהר עמו לבית הכנסת.

אפילו פי מלא שירה כים ושפתותיי מרחשות כהמון גליו, לא אוכל לתאר את הערצתי לאותו יהודי, שסיפר לי בריצתו כי הוא תושב ראש העין שבא לחגוג את ראש השנה בירושלים, וכי על אף רצונו לפרש מעט לאחר המנחה שהתפלל, קיבל זה מכבר על עצמו להיות עשירי למניין, אפילו במסירות נפש.

הרב דוד קידם את פנינו בצהלה, לחץ את ידו של העשירי למניין וטפח על שכמי, ואילו אני שמחתי כלבי על כך שגם בימינו מתרחשים בזעיר אנפין סיפורי בעל שם טוב.

גב החר

מובילים

לוקחים אחריות. נקודה.

אריזה | הובלה | אחסון | 02-9978757, 052-6071171
gavhahar1@gmail.com

מי יפדה?

רק אתה תקבע!

השנה פדיון כפרות
מעבירים לפדיון שבויים
מאות משפחות מחכות לך

שמות כל התורמים יוזכרו בערב יו"כ במקומות הקדושים

יד לאחים
לא מוותרים על אף יהודי

למסירת שמות ולתרומות חייגו עכשיו למוקד יד לאחים:

1-800-620-640

מסירת שמות ותרומות גם באתר המאובטח של יד לאחים: WWW.YADLACHIM.CO.IL

"אין לך מצווה גדולה כפדיון שבויים" (רמב"ם) | גדולי הרבנים קבעו "יד לאחים מקיימים מצוות פדיון שבויים"

סלחתי כדברך

במדבר יד, כ

"ויאמר ה' סלחתי כדברך" - "כדברך",
באותה המידה ובאותו האופן שאתה
מבקש אותי ומעוניין לשוב אליי, כך
אני מודד את סליחתי כלפך
(בוצינא דנהורא)

סלחתי כדברך // זלמן רודרמן

את דברי האב ואת חומרת המצב של בנו, נאנח מקירות ליבו. לרגע התעורר בלב האב חשש כי גם הצדיק מרוזין ימשוך את ידיו מהעניין.

אולם כאשר הוסיף האב ואמר כי נשלח אליו על-ידי הצדיק רבי דובער מליובאוויטש, נכרו על פני הצדיק מרוזין אותות התרצות והסכמה. "לכל אדם יש אחיזה בתשובה", אמר, "צריך רק להבעיר את הניצוץ שבקרבו".

כעבור זמן מה נקרא גם הבן להיכנס פנימה. בראותו את פניו המאירות של הצדיק, הבין הבן כי נפל ל'מלכות' שנפרסה לרגליו. בחושי המחודדים קלט מיד כי לא בעסקי ממנות מדובר אלא... בעסקי נפשות.

לרגע ביקש לסוב על עקביו ולצאת מהבית כלעומת שבא, אך הצדיק נעץ בו מבט חודר שכמו הצמיתו למקומו. הצדיק לא הוציא הגה מפיו, רק סימן לו לבוא אחריו. האב נותר בטרקלין הבית ואילו הצדיק והבן נכנסו פנימה אל תוך החדרים הפנימיים.

יחדיו פסעו השניים על שטיחים רכים ויקרים, עוברים מחדר לחדר, עד אשר הגיעו לחדר שעל קירותיו תלויות היו כמה מראות. רמז הצדיק לבן להביט במראה הראשונה. לנגד עיניו צפה ועלתה כמתהום הנשייה דמותו שלו-עצמו בעת שהיה נער צעיר, מעוטר בפאות ושתי עיניו מפיקות תום וטוהר.

מכאן לקחו הצדיק אל מראה נוספת. כעת ראה הבן את עצמו בשלב התהייה והחיפוש בשדות זרים. הדמות שניבטה אליו שידרה בלבול ואובדן דרך.

במראה הבאה ראה הבן את עצמו לאחר עוד שלב של התרחקות מדרך הישר. בהגיעם למראה החמישית, נשקפה אליו דמותו הנוכחית, כמות שהיא. לפתע ראה עצמו באחד מרגעיו המתירסים והמכוערים במיוחד.

זעזוע עמוק אחז בו לפתע. ההודמנות שניתנה לו לראות ברצף אחד את כל המסע כולו, מאז ימיו בחיידר ועד עתה - האירה את עיניו ושברה את ליבו. הוא פרץ בבכי מר והשתטח על הרצפה לרגלי הצדיק.

"הבה לי דרך-תשובה!", התחנן בזעקות שבר. הצדיק לא מיהר לענות לו. תחת זאת הניח לו לזעוק מקירות ליבו ולבוסס בדמעותיו עוד שעה ארוכה. רק אז, משהשתכנע כי זעקותיו אמיתיות והן בוקעות ועולות ממעמקי נפשו, נעתר לתחנוניו הבן החוטא והורה לו לקום ולעמוד על רגליו.

במשך זמן רב הסתגר הצדיק מרוזין עם הבן והורה לו דרך מפורטת לתיקון חטאיו החמורים. לאחר מכן נפרד בחביבות ממנו ומאביו.

בימים ובשבועות הבאים שינה הבן את כל אורחותיו. חזרתו למוטב התבטאה גם בחזותו החיצונית שהשתנתה לבלי הכר. וכאשר התמיד בכך לאורך זמן, ידעו הכול כי תשובתו שלמה.

'האדמו"ר האמצעי' מליובאוויטש. בדמעות שליש תינה לפני הצדיק את צרתו הגדולה והתחנן לישועה. הקשיב הרבי לדברים ושקע במחשבותיו שעה ארוכה, ארוכה מאוד. לרגעים נשא הרבי את עיניו למרחוק עד כי נראה היה כמפליג ומביט אל שורש נשמתו של הבן הסורר.

כעבור שעה ארוכה מיקד הרבי את מבטו באב השבור ואמר:

"קליפה קשה מאוד אופפת את נשמת בנך. שקוע הוא ביוון-מצולות ואין מדרכי לרדת לשפל תחתיות כזה. תפקידי הוא לומר דברי חסידות ולהחיות נשמות, אך לא להתעסק עם 'קליפות' קשות מהסוג הזה".

האב האומלל הביט ברבו בייאוש וזרם מחודש של דמעות פרץ מעיניו. "האומנם אפסה כל תקווה?!", ייבב במר ליבו.

הרבי חשב עוד מעט. "תקווה אסור לאבד", אמר. "לעולם לא!... עצתי לך כי אתה ובנך תיסעו יחדיו לחצר הצדיק רבי ישראל מרוזין. אמור לו כי אני שלחתיך אליו. ומובטחני כי הוא, בשיטותיו הייחודיות, יצליח להציל את בנך".

"אולי לא הסברתי את עצמי כראוי", הוסיף האב להתייפח, "אבל אין שום סיכוי בעולם שאצליח למשוך את בני עמי לחצר הצדיק מרוזין. גם לכאן - שרגיל היה לבוא עמי מעת לעת - ביקשתי ואף התחננתי כי יבוא, והוא... צחק לי בפנים. 'מה לי ולצדיקים שלך!', התריס כלפיי בעזות מצח. איך אם-כן אקחה לרוזין?!"

נתן רבי דובער מבט רחום באב האומלל ואמר: "הסכת ושמע לעצתי... הרי ידוע לך שאצל הרוזין כל ההנהגה היא בדרך של 'מלכות'. מתגורר הוא בארמון פאר, נוסע הוא בכרכרה הדורה וכן הלאה. אמור אפוא לבנך כי פניכם מועדות לעשיר גדול, איש עסקים רציני, שאתה מבקש לסחור עמו. הוא, כמובן, יתפתה ויצטרף אליך. וכשתגיעו לרוזין, הנח לצדיק לעשות את שלו".

הרעיון שקיבל מרבו הוכיח את עצמו. הבן הסורר נאות להצטרף אליו לנסיעה רוזינה, לפגישה עם אותו "איש עסקים גדול ומצליח".

בהגיעם לרוזין הביע הבן התפעלות רבה מהפאר שניבט מבית הצדיק. הוא, כמובן, היה משוכנע שהגיע לביתו של אחד מעשירי הארץ.

"אני אכנס ראשון, כדי לסכם תחילה עם האיש את העסקה בקווים כלליים ולאחר מכן תצטרף אלינו גם אתה, כדי שנשב יחדיו ונסגור את הפרטים הקטנים", אמר האב לבן.

הדברים התקבלו על דעתו של הבן והאב נכנס לבדו אל הצדיק. הוא גולל לפניו את סיפורו העגום על בנו שסר מדרך הישר. כששמע הצדיק

הוא ניהל עסקים מסועפים ומצליחים וזכה למעמד נכבד בין חבריו החסידים. בן היה לו, כבן חמש-עשרה, פיקח וממולח, אך למרבה הצער נטול חשק להגות בתורה. בשלב מסוים הבין כי עדיף למצוא לבנו תעסוקה כלשהי, ובלבד שלא ילך בטל שהלוא כבר נאמר כי הבטלה היא אם כל חטאת. תלמיד-חכם גדול לא ייצא ממנו, אמר בליבו האב, ובעצב רב החליט להכניסו לעסקיו.

הבן שמח לשמע ההצעה ואט-אט החל להשתלב בעסקי אביו. כאן באו לידי ביטוי מלא כישורונותיו ופיקחותו. תקופת ההכשרה שלו הייתה קצרה מאוד. בחריפותו הרבה קלט במהירות הבזק את ענייני העסק ואף את רזי מלאכת המשא ומתן. בתוך שנים מספר נעשה יד ימינו של אביו, בכל עסקיו המסועפים.

אלא שדא עקא, במקביל לנסיקתו המטאורית בשמי העולם העסקי, התדרדר והלך במישור הרוחני. תקוותו של האב כי העסק ישאב אליו את בנו ולא ייתר בידיו פנאי לבטלה ולפריקת-עול - התאמתה במידה חלקית בלבד. הוא אמנם היה עסוק מאוד, אבל הנסיעות הרבות מעיר לעיר והתחכוכיותיו התכופות עם אנשי הון ושררה, עוררו בלבו רצון עז להשיל מעליו כל מאפיין יהודי ולהיות 'כאחד האדם'.

האב המסכן הפך בעל-כורחו עד לתהליך ההתדרדרות של בנו. הוא ניסה לדבר על לב הבן בנועם וברכות. "ראה כמה טובה הרעפתי עליך", אמר לו, "הכנסתי אותך לעסקי, נתתי בך ארון מלא, והנך שותפי הבכיר. האם זאת הטובה שגומל הנך לי על כל זאת?". בהתחלה עוד ניסה הבן לרצות את אביו, אולם בחלוף הזמן נעשה ליבו גס ורגשותיו כלפי הוריו ומשפחתו קהו. מיום ליום התרחק עוד ועוד מדרך הישר.

או-אז נאלץ האב לשנות גישה. הוא איים על בנו כי ינשל אותו מעסקיו ומכל מגע עם רכושו הרב. הבן לא התרשם יתר על המידה מאיומי אביו. בידעו עד כמה חיוני הוא לעסקי אביו, נטה להאמין כי אלה הם איומי סרק בלבד.

משקלט האב כי כל דיבוריו נופלים על אוזניים ערלות, ויתר והבליג. בלב מתפלף הביט בבנו יקירו אשר במו ידיו גידלו והעלהו על דרך ההצלחה - רומס את כל הקדוש והיקר לו.

התנהגות הבן החמירה והעמידה במבחן יום-יומי את הסיבולת של אביו. וכאשר הגיע שלב שבו מעשי הבן עברו כל גבול אפשרי, הבין האב האומלל כי הטיפול בבנו הינו למעלה מכוחותיו והוא דורש מעורבות של כוחות חזקים יותר.

קם ונסע אל רבו הצדיק רבי דובער, הלוא הוא

הכנעה חכמה
דעת כתר
נפש מידות
הבדלה בינה
רוח מלכות
המתקה
נצח

לימודי פסיכולוגיה יהודית לפי שיטת הבעש"ט
מיסודו ובהנחייתו של הרב יצחק גינזבורג שליט"א

שיטה פרקטית פורצת דרך
להתמודדות עם קשיי החיים המודרניים
ומענה לשאלות העמוקות ביותר:
יציאה מדיכאון וחרדה, הסוד לבניית זוגיות יציבה
ושמחה, קבלת משמעות, והגשמה עצמית אמיתית,
מתוך זיקה עמוקה לערכי היהדות.
תכנית לימודים בת שנה אחת, עם אפשרות
להרחיב למסלול עיוני מלא בן שלוש שנים

ירושלים | תל אביב | למידה מהבית דרך האינטרנט
איך נרשמים? 02-5662323 או: bit.ly/torat-k-81

ללמוד, להעמיק,
לייעץ, לשנות
באמת

תורת הנפש

בית הספר הגבוה
לפסיכולוגיה יהודית

ההרשמה
לשנה"ל תשפ"א
בעיצומה

מחיר מיוחד
בהרשמה מוקדמת
עד סוכות

תורת הנפש
לפי שיטת הבעל שם טוב

torathanefesh.org

02-5662323

פרשת האזינו | קשת המוסר

דברים רעים לאנשים טובים? אין זאת רק שאלתם של ספקנים ומפקפקים; העלו אותה גיבורי האמונה הגדולים. אנו שומעים אותה מפי אברהם הזועק "השפט כל הארץ לא יעשה משפט?"; מפי משה המשווע "למה הרעתה לעם הזה?"; ושוב מפי ירמיהו: "צדיק אתה ה' כי אריב אליך, אך משפטים אדבר אותך: מדוע דרך רשעים צלחה, שָׁלוּ כָּל בְּגָדֵי בָגֶד?" (בראשית יח, כה; שמות ה, כב; ירמיה יב, א)

התהייה הזו לא חדלה. היא הוסיפה לעלות בספרות חז"ל. היא הדהדה בקינות שנכתבו על רקע רדיפת היהודים בימי הביניים. היא מבעבעת מן הספרות שנכתבה בעקבות גירוש ספרד, והיא מוסיפה לצלצל עד היום בזכרנו את השואה.

בגמרא נאמר שמכל השאלות ששאל משה את ה', זו היחידה שה' לא ענה עליה. הפירוש הפשוט ביותר והעמוק ביותר נמצא במזמור תהלים צב, "מזמור שיר ליום השבת". גם "בפרח רשעים כמו עשב", הם עתידים להישמד "עדי עד". אויבי ה' יאבדו ו"יחפרדו כל פעלי און". לעומת זאת, "צדיק כתמר יפרח, כארו בלבנון ישגה". הרוע מנצח בטווח הקצר, אבל לא לאורך ימים. הרשעים דומים לעשב, והצדיקים לעץ. העשב גדל בן לילה, ואילו לעץ נדרשות שנים ארוכות עד שיגיע למלוא גובהו. במבט על-היסטורי התמונה ברורה: רודניות סופן שימוגר, ואימפריות שוקעות ונופלות. הטוב והישר מנצחים בקרב האחרון. כדברי מרטין לותר קינג, ברוח משורר תהילים, "קשת המוסר ארוכה, אך היא נוטה אל הצדק".

לא קל להאמין בצדק היסטורי בחסות הא-ל. אך חשבו על החלופות. הן שלוש במספר. הראשונה היא לומר שאין משמעות להיסטוריה. אדם לאדם זאב. כמאמר תוקידס, בשם האתונאים: "החוקים עושים כחפצם, החלשים סובלים כחובתם". ההיסטוריה היא מאבק הישרדות דרוויניסטי, והצדק הוא רק השם שניתן לרצונו של הצד החזק.

החלופה השנייה היא דואליזם: הרעיון שהרע בא לא מאלוקים אלא מכוח עצמאי כגון השטן, האנטיכריסט, לוציפר, נסיך האופל, ועוד שלל שמות שניתנו לכוח המנוגד לאלוקים ולמאמיניו. רעיון זה צץ בקרב כיתות שוליים בכל אחת מדתות המונותאיזם האברהמי, ובעידן המודרני הופיע בגלגול חילוני באידיאולוגיות טוטליטריות – והוא מן המסוכנים שבכל הרעיונות בהיסטוריה. הוא מחלק את האנושות לשניים, טובים כמלאכים לעומת רשעים שאין להם תקנה. על ידי כך הוא משלח את הרסן בפני מרחצאות-דמים וגילויי ברבריות כגון אלה הנעשים היום בחלקים רבים של העולם בשם מלחמת הקודש, הג'יהאד, נגד השטן הגדול והשטן הקטן. זהו דואליזם, לא מונותאיזם, וחכמינו, שכינוהו "שתי רשויות", פסלו אותו על הסף.

החלופה השלישית, שהייתה נתונה לוויכוח נרחב בספרות הרבנית, היא לומר שהצדק המוחלט יימצא בעולם הבא, בחיים שלאחר המוות. אף כי האמונה בעולם הבא היא רכיב חשוב ביהדות, מפתיע לראות כמה ממעטים המקורות לעסוק בה; זאת, מתוך הכרה בכך שציר המאמץ העיקרי של התורה הוא העולם הזה, חיינו על פני האדמה. כאן, לא בשמיים מעל, אנו נדרשים לפעול למען צדק, הוגנות, חמלה, ישר, הקלת העוני ותיקון חיי החברה והיחיד ככל שידנו משגת. התנ"ך כמעט שאינו נוקט את החלופה הזו. אלוקים איננו אומר לירמיהו או לאיוב שהתשובה לתהייתם על הצדק והגמול נמצאת במרומים, ושהם יחזו בה לאחר מותם. רדיפת הצדק, המאפיינת כל כך את היהדות, הייתה מתפוגגת לגמרי אילו העולם הבא היה התשובה היחידה.

קשה ככל שתהיה האמונה היהודית בצדק היסטורי, היא הצליחה לאורך הדורות לגרום לנו לומר: אם דברים רעים קרו, הבה לא נחפש אשמים בחוץ, אלא נחפשה דרכינו ונחקורה ונעמול לשיפור המצב. אני מאמין שהיא-היא אשר הדריכה את היהודים, פעם אחר פעם, לקום מעפר; חבוטים, מצולקים, צולעים על ירכנו כיעקב ששרה עם המלאך – ועדיין נחושים להתחיל מחדש, לשוב ולהתקדש ליעודנו ולאמונתנו, לייחס את הישגינו לקב"ה ואת מפלותינו לעצמנו.

מתוך ענווה כזו נולד חוסן כביר.

בתפארת מליצה שירית נשגבה, בכל הלהט והעז שבנפשו, נושא משה את צוואתו האחרונה אל בני ישראל. הוא פותח בדרמטיות אך בעדינות, ומזמן את השמייים ואת הארץ להיות עדים למה שיאמר:

הָאֲזִינוּ הַשָּׁמַיִם וְאֲדַבְּרָה
וְתִשְׁמַע הָאָרֶץ אִמְרֵי פִי.
יַעֲרֹךְ כְּמִטְר לִקְחִי,
תֵּזֵל כְּטַל אִמְרָתִי
כְּשֶׁעִירִים עָלֵי דָשָׁא
וְכִרְבִּיבִים עָלֵי עֵשֶׂב. (דברים לב, א-ב) –

פתיחה שכמעט ומתהדהדת בפתיחת נאומה המפורסם של פורציה ב'הסוחר מוונציה', "מידת הרחמים אינה נכפית, / כמו גשם רך נוטפת היא לארץ". אבל זהו רק מבוא למסר הליכה שמה רוצה להעביר: המסר של צידוק הדין, כלומר הכרה בצדקת ה' גם כשהוא פועל במידת הדין. כך מנסח זאת משה:

הַצֹּר תָּמִיד פֶּעֱלֹ
כִּי כָל דְּרָכָיו מִשְׁפָּט.
אֶל-אֱמוּנָה וְאֵין עָוֹל,
צָדִיק וְיֵשֶׁר הוּא. (שם, ד)

רעיון צידוק הדין הוא מיסודות היהדות, ועל ידי מתבארת תפיסתה של היהדות לגבי הרוע והסבל בעולם: רעיון קשה אך חיוני. ה' צודק; מדוע אם כן צריכים דברים רעים לקרות?

שִׁחַת לוֹ? אֵל – בְּנֵי מוֹמָם,
דֹּר עֶקֶשׁ וּפְתִלָּל. (שם, ה)

לא ה' השחית, אלא בניו חטאו. ה' גומל לטוב בטוב ולרע ברע. כאשר קורים לנו דברים רעים, לא ה' אשם בהם אלא חטאינו שאשמו בהם. האשמה איננה אשמת הכוכבים, אלא היא טמונה בתוכנו.

כאן עוברת השירה למצב נבואי. משה מנבא בלשון רוממה את מה שכבר חזה כמה פעמים לאורך ספר דברים. אז התריע כי לאחר הכניסה לארץ, ולאחר ההתבססות בה, משישכחו בני ישראל את תלאות המדבר ואת קשיי ההתנחלות, הם ישקעו בשביעות רצון עצמית. הם ייחסו את הישגיהם לעצמם, ואמונתם בה' תתמוסס. כשזה יקרה, הם יביאו על עצמם אסון:

וַיִּשְׁמַן יִשְׂרָאֵל וַיִּבְעֹט –
שִׁמְנָת, עֲבִית, כְּשִׁית –
וַיִּטֵּשׁ אֶל-לֹהֶ עֲשָׂהוּ
וַיִּנְבֵּל צֹר יִשְׁעָתוּ...
צֹר יִלְדָּךְ תִּשִּׁי
וְתִשְׁכַּח אֶל-מַחְלָלֶךָ. (שם, טו-יח)

הכינוי "יִשְׂרָאֵל", הנסוב על ישראל, נגזר מהשורש ישר. זוהי הופעתו הראשונה במקרא, ויש בה אירוניה מכוננת. עם ישראל ידע פעם כי לישר נועד, אך עתה יִנְטֶה מדרך הישר בידי העושר, השלווה והשפעות העמים השכנים. הוא יבגוד בברית, ישכח את אלוהיו-צורו אשר יִלְדָּהוּ, ואז – ממשיכה השירה ומנבאת – יגלה שאלוקים איננו עוד איתו. באין לו מקור כוחו וצור מעוזו, אויביו יגברו עליו. כל הטובה שהעם ידע תאבד. זהו מסר קשה ומבהיל.

בכך משלימה התורה, סמוך מאוד לסופה, רעיון שפתחה בו. אלוקים ברא עולם שהוא ביסודו "טוב" – המילה המהדהדת שבע פעמים בפרק א בבראשית. בני האדם, שבהיותם עשויים בצלם אלוקים ניחנו ברצון חופשי, הם אשר מביאים לעולם רוע, ואז סובלים מתוצאותיו. מכאן התעקשותו של משה כי כאשר באים אסונות וצרות עלינו לחפש את הגורם לכך אצלנו, ולא להאשים את אלוקים. אלוקים צדיק וישר. החסרונות הם שלנו, ילדינו.

זהו אולי הרעיון הקשה ביותר ביהדות כולה. הוא מזמין קושיה פשוטה מאין כמוה, שנשמעה בכל דור ודור כמעט. אם אלוקים צדיק, מדוע קורים

מגוון מסלולי לימוד. בית אחד. מכללה ירושלים

מכללה ירושלים מציעה מגוון מסלולי לימוד מרתקים ברמה אקדמית גבוהה ובאווירה תורנית

תואר ראשון B.Ed. לימודי גברים

תושב"ע + תנ"ך או מחשבת ישראל
תושב"ע + חינוך מיוחד | אנגלית | מתמטיקה*

* אפשרות למימון מלא

לפרטים והרשמה: 02-6750987

תואר שני M.Ed.

תושב"ע ומחשבת ישראל | מדעים/ מתמטיקה
ניהול וארגון מערכות חינוך

לפרטים והרשמה: 02-6750938

בית הספר להשתלמויות

קורסי תרבות, לימודי תעודה, פיתוח מקצועי, שבתון

NLP | CBT | ליווי רוחני | גינון טיפולי | קאוצ'ינג
פוטותרפיה | תקשורת מקרבת | קידום צוות | שואה
קתדרה | ירושלים | מרתון אומנות | פלייבק
חסידות | טראומה בילדים | ליקויי למידה
הוראה מרחוק

לפרטים והרשמה: 02-6750723/758

מכללה ירושלים

איכות תורנית-אקדמית-חינוכית

תואר ראשון B.Ed.

לבוגרות תיכונים, אולפנות ושירות לאומי
הזכאיות לתעודת בגרות

תנ"ך ומחשבת ישראל | אנגלית | חינוך מיוחד
מתמטיקה | מדעי הטבע | משאבי למידה
מוסיקה | גיל הרך

לפרטים והרשמה: 02-6750724/918

השלמה לתואר ראשון

לבוגרות סמינרים

השלמה לתואר ראשון, השלמה לתעודת הוראה,
הרחבת הסמכה וגמולי השתלמות
לימודי קודש | חינוך מיוחד | גיל הרך | אנגלית
מתמטיקה | ביולוגיה וכימיה | משאבי למידה
מדעי המחשב

לפרטים והרשמה: 073-2750670

צוות המכללה מארח אתכם בשמחה שנה טובה ומאושרת!

יש תואר של מכללה ויש תואר של המכללה

שיחה פותחת שנה עם הרב דוד
דודקביץ', רבה של יצהר וראש
ישיבת 'רועה ישראל', לקראת
אחד מימי הכיפורים המוזרים
ביותר בחיינו > על מה שהיה טוב
בתש"פ ועל משבר הקורונה והמצב
בישיבות, הריבונות שנדחתה, סערת
הדתל"שים ופוטנציאל הקשר עם
הציבור החרדי, שהתנתק אפילו
מתורת הבעש"ט והגר"א ואולי דרכנו
ימצא את הדרך בחזרה.
דרור יהב

מיום כיפורים שעבר עד יום כיפורים זה

כשרבי יצחק מוורקי התמנה לאדמו"ר פותח הרב דוד דודקביץ את שיחתו, "הגיעו אליו יהודים רבים בערב יום כיפור. בגלל עומס המבקרים הוא לא הספיק ללכת למקוה לפני החג, ובדקות שנשארו לו לפני התפילה הוא קפץ אל תוך הקהל כשהוא אומר "מקוה ישראל". כלומר - יש מקוה של מים, ויש מקוה עליון של עם ישראל. כשאדם שייך לכל עם ישראל, חי אותם, שמח בשמחתם וכואב בכאבם, זה מטהר ומזכך אותו. בימים הללו צריך לחזק את המקוה הזו, להרגיש חלק מאומה אחת, וזו סגולה גדולה לתשובה. אבא אוהב לראות את הילדים שלו יחד, כמו שאנו מתפללים - 'ברכנו אבינו כולנו כאחד באור פניך'".

הרב דוד דודקביץ הוא רב היישוב יצהר, ראש ישיבת 'רועה ישראל' ורב מערכת הכשרות של השומרון. על כתפיו מוטלים 'צרכי עמך מרובים', סוגיות ציבוריות כמו גם שטף שאלות פרטיות, והסיפור בו פתח אינו מקרי. הרב דוד ממזג בדמותו ובחייו בתי מדרש מגוונים ורואה באחדות הציבורים את צו השעה. הוא גדל בישיבת קדומים, אור עציון וקבר יוסף, אך מורו ורבו הוא הגאון רבי שלמה זלמן אורבך. הוא דבק בר' אברום שפירא, ברב נויבירט וגם ברבי זלמן נחמיה גולדברג, שסמך אותו לרבנות, ומצוי בקשר שוטף עם רבנים ואדמו"רים שאינם מוזהים עם אף אחת מהתנויות שהייתם מצמידים לרב דודקביץ'.

כשאני שואל אותו על מה צריך לחזור בתשובה אחרי שנה כה מאתגרת, הוא עונה בנחרצות: "דיברו הרבה על גל ראשון וגל שני, אבל בעיניי הגל הקשה ביותר הוא הניכור החברתי הגובר. בריחוק שנגזר עלינו, ריבוננו של עולם משקף לנו את מצבנו, ונדמה שמזה שנים רבות לא היה קיטוב כזה גדול בעם. בשאלות הציבוריות אין כמעט כל דיון ענייני, ואפילו שאלות של פיקוח נפש מושפעות לעתים בצורה גדולה מדי מאינטרס ומנסיון למנף אותן לטובת תפיסת עולם כזו או אחרת. הקיטוב מונע מאיתנו לענות כיאות על שאלות מהותיות של יעוד ודרך, ואפילו על שאלות בסיסיות של ביטחון, תברואה ובריאות - חסרה אחריות ציבורית שתשמר את מה שהעם הזה נאמן אליו וחפץ בו.

"קירוב לבבות איננו התעלמות מדעות שונות ומחילוקי דעות נוקבים שטבעי ואולי גם צריך שיהיו, אבל יחד עם זאת אנו יודעים שאין כלי מחזיק ברכה יותר מן השלום". משמע שכשאנו רואים מצב הפוך משלום, זה סימן שהכלי שלנו הוא ההיפך ממחזיק ברכה".

השנה האחרונה טילטלה את העולם כולו כשמגפת הקורונה עצרה הכל. מהו המהלך האלוקי שעומד מאחורי הדברים?

"קודם כל, כולם מבינים שיש פה אירוע בממדים שגדולים על ההבנה שלנו בכמה מידות. עד לפני חצי שנה הייתה לנו תחושה שהמין האנושי שולט בכל המציאות, שבזכות יכולות מתקדמות ואמצעי טכנולוגיה משוכללים אנחנו שולטים בכל העולם מקצה לקצה עם מכשיר קטן ביד. ופתאום מגיעה תזכורת לא קלה, שמזכירה לאדם את סדרי החיים. חז"ל שאלו מפני מה הוקדמה בריאת כל בעלי החיים לאדם? והשיבו: כדי לומר לאדם "יתוש קדמך", כך שכאשר הוא יחוש גאווה יתרה יזכירו לו שאפילו היתוש נברא לפניו. האנושות שכחה זאת, והנה אנו רואים שאפילו בריה קטנה מיתוש מעלה ומפילה מדינות שלמות. כנראה שהקב"ה חשב שהתזכורת למין האנושי על מקומו הנכון היא דבר נצרך.

"לנו, עם ישראל, יש בכך עוד תזכורת חשובה. אנחנו רגילים כבר אלפיים שנה לפגוש את ה' דרך בית הכנסת, תורה ומצוות, אבל איננו רגילים לשמוע את ה' מדבר איתנו דרך מציאות יומיומית. והנה עכשיו, תוך זמן קצר מאוד, השתנו סדרי בראשית. ה' מעביר את האחריות על הקשר שלנו איתו אלינו, לכל אחד ואחד. לצערנו הרב אין בתקופה זו מניינים ענקיים, חופות המוניות, אין לימוד כל כך מסודר בבתי מדרשות, והעולם הדתי עלול להיכנס חלילה לשיתוק. אך מעכשיו, לכל אחד יש אחריות אישית על איך ייראה העולם, ממש כמו שאומר הרמב"ם בהלכות תשובה "זכה - הכריע את כל העולם לכף זכות".

"הבעל שם טוב הביא משל לראש השנה: מדינה מסוימת היתה בסכנה גדולה וביקשה מגיבור מנוסה שיגן עליה. ברגע האמת התברר שהוא לא מצליח להילחם. לפתע תושבי המדינה הבינו שאם הגיבור הגדול לא יכול להושיע אותם, סימן שהאחריות עברה

עליהם. כולנו מכירים את התחושה הזו: 'אם יש אחרים שידאגו במקומי, אני פטור'. פתאום אומרים לכל אחד מאיתנו - לא! זה שלך! תבדוק איך אפשר לעזור, איך לנהל מניין, איך לדאוג לחבר שלך שתקוע לבד בבית. במניין קטן או בחתונה מצומצמת כל אחד הוא יותר נצרך וממילא יותר מורגש, ומה גם שאנו רואים פתאום איך לצערנו גם כל אחד יכול לסכן רבים מסביבו. ההכרה בהשפעה של היחיד על העולם עלתה פלאים, והתקווה היא שנדע לפתח את האחריות הזו גם הלאה. כמובן שזו רק תובנה אחת, אבל יש עוד תובנות רבות שאת רובן כנראה עוד יקח זמן רב לכולנו ללמוד ולתרגם לשפת המעשה".

בהיבט של לקיחת אחריות אישית, ובתור ראש ישיבה, הרב רואה שינויים בהתנהלות החינוכית בישיבות בתקופת הקורונה?

"הטלטלה הגדולה גורמת לתלמידים רבים לברר את דרכם, עם הקושי הגדול הכרוך בכך, כי המשבר מחייב לקחת אחריות. תלמיד יודע שהוא מבודד בקפסולה לתקופה ארוכה, ואם הוא לא יירתם ללימודים ולא יהפוך מתלמיד פסיבי לשותף פעיל של הלימוד והישיבה - זה לא יעבור. ניתן להבחין בהתעוררות של תלמידים להירתם לטובת בית המדרש, של היערכות פנימית ויוזמה, המשבר הזה מגדל ומפתח את הבחורים ואת הישיבה".

הרב מוצא עוד דברים חיוביים בטירוף המערכות שאנחנו חיים בו? השנה, לדוגמה, לפתע העולם כולו מתאחד.

"כשאומרים 'תכלה שנה וקללותיה' אין הכוונה שהשנה היתה מקוללת, אלא שאנחנו רוצים להיפרד מהדברים שהיו מקולקלים ומקוללים. ה'חידושי הרי"ם' מביא שבראש השנה אדם חייב להיות עם עין טובה על הכל - על עצמו, על חבריו ועל עמו, על העולם ועל ה' יתברך. קל להיות בעין טובה וכמובן שהיו ב"ה דברים רבים טובים. התגלתה מסירות עצומה של רבים מאוד למען הכלל - צוותי רפואה מסורים, צוותי הוראה וחינוך, עובדי רוחה, מתנדבים בתחומי עזרה וחסד ועוד. הערכות ההדדית מאוד מעודדת, והלוואי שתמשיך ותתפשט גם בתחומים אחרים.

"דבר נוסף שראינו השנה הוא שתהליך שיבת ציון שזכינו לו מוכר בכל העולם כתהליך מוצלח ובעל משמעות בין-לאומית. 'הסכמי אברהם' שנחתמו לאחרונה, יש בהם חלק של התגשמות חזון הנביאים. אנו פוגשים עמים שרוצים להתקרב לארץ הקודש ולירושלים עיר הקודש, עמים שרואים בעם ישראל דגם של הצלחה גדולה. נכון שלצערנו בית ה' עדיין לא עומד בהר ה', ולא אליו נוהרים כל הגוים, אבל האמירה הזו שיוצאת לעולם היא בהחלט קידוש ה' גדול".

שהלוחות לא יישברו בשנית

בחודשים האחרונים התחוללה 'סערת הדת' שים' סביב מאמר שפרסם הרב שמואל אליהו ומאמרים עוקבים שבאו אחריה. איך הרב רואה את הנושא?

"חשבון נפש הוא אחד המאפיינים של אדם חי, ובוודאי בנושא כזה, שהוא בנפשנו, ראוי לערוך אותו. החברה הדתית הארץ-ישראלית שחיה חברה וגאולה היא חברה עם בחירה חופשית גדולה. היא רגילה למרחבי דעת, למרחבי ארץ, מלאה המון דרור. לאופי הזה יש יתרונות וחסרונות. היתרונות ברורים לנו, לכן כנראה בחרו בדרך הזו ולא בדרך אחרת, אבל לעתים דווקא בה יש גם חסרון גדול, כאשר פתוחים רק לכיוון מסוים ולא לכיוון אחר שממנו יש הרבה מה לקחת. נדמה לי שלציבור הדתי יש כעת הזדמנות להשתמש בפתיחות שלו כדי לבדוק את עצמו באופן יסודי, בדיקה שמטרתה התקדמות.

"הרבי מקוצק אמר על הפסוק 'רק הישמר לך ושמור נפשך מאוד', שבמה שנוגע לגוף, 'לך', צריך שיקול דעת - 'להישמר' אבל בלי להגזים מדי (חז"ל מסבירים את המילה 'רק' כמיעוט, רק זה ולא משהו נוסף), אבל על 'נפשך' צריך לשמור 'מאוד'. אנחנו כל כך זהירים, ובצדק, בסכנה הגופנית של הקורונה, אבל מה עם השמירה על הנפש?

"כיון שחלק מהעוסקים בתחום מראים שיש פה בעיה גדולה (גילוי נאות: המאמר של הרב אליהו התבסס על מחקר שפרסמתי ולפיו אחוזי הדת' שים' בציבור הדתי הם כ-35%, ד.י.), אנו חייבים לתת

הטוב ולסלוד מהרע. אם יש רק הכלה לכל תופעה, כאילו הכל לגיטימי, "כל אחד והנרטיב שלו", אז באמת הכניסה לחיים היא מסוכנת ביותר. רק אם אדם יודע להסתייג מהרע, וברור לו מה נכון ומה לא, זה נותן לו כוח להתמודד מבלי ליפול.

"מסופר על חסיד של ה'אמרי אמת' מגור שהיו לו קשיי פרנסה בפולין והוא עבר לארה"ב כדי להתפרנס. אחת לכמה חודשים הוא שלח מכתב לרבי. כל עוד מכתביו פירוטו את קשייו, ה'אמרי אמת' השיב לו כל פעם, 'תישאר שם, אתה עוסק בדבר חשוב של פרנסה לביתך'. אבל כשאחרי שנה וחצי הוא כתב לרבי מכתב שסוף סוף הוא משתלב וטוב לו, אז שלח לו ה'אמרי אמת' מכתב בהול: תחזור מהר. כי אם אתה מרגיש ככה, סימן שכבר אין לך תמריצים שיעצרו אותך מכניסה למקומות המסוכנים. אבל אם אדם יודע מה טוב ומה רע, הוא יכול לגאול את המציאות. לכן צריך לגדל אנשים שתורתם חיה ויציבה, שהם גאים ושמחים בה".

החרדים רוצים ללמוד מאיתנו

האם הרב שותף לדעה שיש לציבור הדתי מה ללמוד מהחרדים?

"השורש של כלולו הוא אחד: מחויבות ונאמנות לתורה מתוך הזדהות. אכן, יש שאלות משמעותיות שאי אפשר, ואין כל צורך, להעלים אותן, אבל זה המקום הכי טבעי ללמוד איש את שפת רעהו. נדמה לי שכל אדם שנפתח לציבור הזה בעין טובה זוכה ללמוד הרבה, וגם – למרבה ההפתעה – זוכה ללמד. כשאתה סגור עם עצמך בתוך בועה מסוימת אתה מפסיד המון טוב, אבל יש עוד חסרון והוא שגם אחרים לא לומדים את הטוב שלך.

"אם אדם לא יכול ללמוד מקבוצת יראי שמיים ובעלי חסד, שממשיכה דרך עתיקת יומין רחבה שצעדו וצועדים בה גדולי עולם, שאנחנו נשענים עליהם בתחומים רבים – למה אתה חושב שהם ילמדו משהו שטוב אצלך? מנסינו האיש, מי שבא לקשר הזה ממקום פתוח עם אמון, ימצא יותר מזהב ופז ונופת צופים, וגם יוכל להעניק. אין ספק שעם ישראל יתברך מאוד מכך שיהודים יהיו יחידיו".

במה אנחנו יכולים לתרום להם?

"הציבור החרדי נתרם הרבה מהציבור האמוני הארץ ישראלי. בזמנו היתה מחלוקת עתיקה בין החסידים למתנגדים אם 'הצמצום כפשוטו' או לא. האם באמת "לית אתר פנוי מיניה" והקב"ה נמצא בכל מקום, או

עם האדמו"ר מפשקאן זצ"ל

יש מקומות שבהם הוא לא מתגלה. מי שמורגל כמונו לתורה שמחיה לא רק את האדם אלא גם את העם ואת הארץ, משיב את הקב"ה לכל תחומי החיים: לכלכלה ולרפואה, לגמילות חסד ולתעשייה, לחקלאות ולקיבוץ גלויות, והתורה הופכת לתורת חיים. מאז הגלות, התורה בעל כורחה נכנסה רק לד' אמות של הלכה אישית בעיקר, ולצערנו לא היו שאלות כמו היום – לא בשמיטה, לא בתרומות ומעשרות וגם לא בהייטק ובתעשייה, בשאלות ציבוריות, רפואיות וכלכליות ועוד.

"לציבור הדתי והתורני יש גישה רעיונית וצביון חיים מאפיין – לשמוח בשבחה ויופיה של ארץ ישראל, לשמוח בגדול הישועות שה' השפיע לנו ולהשתתף בהן כדי לקדמן, לראות איך כלים חדשים שמתפתחים

על כך את הדעת במידה רבה ולא מתוך ביקורתיות, אלא מתוך אחריות. במקום להתגונן צריך להתבונן מה עושים כדי לשפר את המצב – בין אם המספר הוא 18% או 42%, שניהם מטרידים. דווקא בגלל שבדורנו המורים כל כך מיוחדים ומסורים ומערכות הלמידה כל כך עשירות, חייבים להבין איך הבעיה בכל זאת קיימת.

"אם אדם לא יכול ללמוד מקבוצת יראי שמיים ובעלי חסד, שממשיכה דרך עתיקת יומין רחבה שצעדו וצועדים בה גדולי עולם - למה אתה חושב שהם ילמדו משהו שטוב אצלך?"

איפה הבעיה?

"כמחנך גם אני נתקל בתופעה, ובעיניי עיקר הדבר הוא העדר 'גאוות יחידה' חיובית. אם חיי תורה ומצוות נתפסים כמשהו פחות משמח ופחות מענג, באופן טבעי מתחילה נטייה לשדות זרים, לעונג נמוך ורגעי, שבו 'טעם החיים' הוא קוקה קולה ולא עץ החיים. החוץ נוצץ בעצמות אדירות ולנו חסרה גאוות יחידה, התחושה של הזכות להיות שומר תורה ומצוות, כמה זה טוב, 'טעמו וראו כי טוב ה'".

"יום הכיפורים הוא יום קבלת לוחות שניים, כתיקון לשבירת הלוחות הראשונים בחטא העגל. אז בני ישראל רקדו עם התאוות שמבטא עגל הזהב, והתורה נשברה, כי לא היה לה קיום. כשאנחנו רוקדים עם התורה בשמחת תורה אנו אומרים שאנחנו אחראים לכך שהלוחות לא יישברו בשנית. כעת התורה במרכז, היא הכלה. כשאדם מרגיש שהתורה היא מקור החיים, שהיא שמחה ועריכה ומעניקה לו משמעות בחייו הפרטיים והלאומיים, שהיא בונה את משפחתו ואת האומה כולה, ממילא הוא גאה בה ולא רוצה לנטוש אותה. אך אם הוא חושב שיש 'אחרת נאה הימנה' ח'י, הוא בקלות יתן לה גט מלא או חלקי. נדמה לי שזו אחת המשימות של העולם הדתי היום, ליצור שמחה בתורה".

האם עירוב העיסוק בענייני ארץ ישראל בלימוד תורה ועבודת ה' 'נטו' הוא מתכון טוב או מבלבל? אולי הערוב הזה הוא חלק מהגורמים לדתל"שיות?

"בדרך כלל קל יותר להתרחק לחלוטין ממה שאשר להיות בתוכו ולהישמר ממנו. לטהר ולקדש את החול זה לא פשוט, אבל אי אפשר להתחמק מכך שזה תפקידנו, לשם כך ירד האדם לעולם וה' יתברך לא הסתפק במלאכי שמיים. יחד עם זאת, צריך לעשות זאת בהמון זהירות כדי שהדבר לא יסתים בבזיון.

"אגב, גם העולם החרדי מנסה להסתגל למציאות זו. יש בו רבים שעוסקים בענייני העולם, מתחומי מחשוב ומשפטים ועד לכלכלה. לכל מי שעוסק בכך יש גם כישלונות,

אבל לגלות את הבורא בתוך המציאות הארצית זו מלאכה ענקית. השכינה לא מתגלה בעולם הזה בשלמותה, וכמו שאמר ה'תפארת שלמה', כשאנו אומרים 'כל נדרי ואסרי' אנחנו מתכוונים גם להוציא את השכינה מהמאסר שהיא נמצאת בו, מהמציאות המתכחשת לאלוהות. זה ממש מה שאנו מתפללים עליו בימים הקדושים הללו: מלך על כל העולם כולו בכבודך.

"הרב קוק, שבעצמו עסק הרבה מאוד בחיבור המסובך בין קודש לחול, כתב שכדי להיזהר ממציאות שלילית צריך לפתח תכונות של הבדלה, כמו למשל "אוהבי ה' שנאו רע". לדעת לזהות רע וטוב, לאהוב את

יש ילדים שצמים כל השנה

מאות משפחות, ילדים וקשישים
נוספו למעגל התמיכה של
"בית התבשיל" בתקופת הקורונה
בזכותך עוד ילד ישבור את הצום
עם ארוחה מבושלת וחמה.

הסניגור שלך ליום הדין

מעיקר הדין היה על כל אחד ואחד להכניס
רעבים לביתם ע"כ חיוב גמור להחזיק מפעל זה
והיא הצדקה המושלמת וסניגור גדול לזכות בדין

חיינו קצרים זמן ארוך
ישנו דבר אחד שחשוב לנו מאוד
לעזור לילדים ולבני המשפחה
לחיות בצורה טובה יותר

**פדיון כפרות
בהידור זה לתת
אוכל לעניים**

**עלות הארוחות
חגי תשרי תשפ"א**

כל חודש תשרי	ארוחה בחול המועד	חג הסוכות	ערב ומוצאי יו"כ	
1,200 ₪	50 ₪	560 ₪	110 ₪	נזקק
7,200 ₪	300 ₪	2,880 ₪	660 ₪	משפחה

עזור לנו שלא ישאר יהודי רעב

1-800-350-535 ת.ד. 957 רעננה

לתרומות באתר: www.bhi.org.il

התרומות
מוכרות
לצורכי מס
(סעיף 46)

**בית
התבשיל**

שלא ישאר יהודי רעב

"ישנם קולות רבים בתוך העולם החרדי שמתעניינים בעולם שלנו, קהל עצום של תלמידים ומשפחות, מנהיגי ציבור ורבנים, שבעבר לא רצו לשמוע על כך וכיום משתוקקים לשמוע רעיונות אלו, בזכות הנאמנות לתורה ויראת השמיים של אנשי התורה והעשייה בציבור הדתי והתורני.

"חשוב להזכיר שעקרונות התפיסות הללו יונקות ממקור שהעולם החרדי מזדהה איתו לחלוטין. למשל, הבעל שם טוב כתב שיש שתי דרכים איך ללמוד ולקיים את סוגיית 'המחליף פרה בחמור': אפשר ללמוד אותה בבית המדרש, ואפשר ללמוד ולקיים אותה בפועל בשוק ובמסחר. הוא לא סובר שאחד מהם עולה על חברו, כי זו תורת חיים שנמצאת בכל המקומות בשווה".

הרב ראה מנהיגים חרדים שחיים את שני הממדים במקביל?

"כשהנתיבות שלום' (האדמו"ר מסלונים ע"ה) הגיע בפעם הראשונה לבקר קבוצת חסידים שלו שהיו ממייסדי העיר עמנואל, הוא אמר: 'כמה מאות שנים ההרים הללו מסביב חיכו שישירו עליהם 'יה אכסוף'! חוץ מהביטוי הנפלא הזה, יש כאן משמעות עמוקה חדשה-ישנה. בניין ארץ ישראל לא בא לידי ביטוי רק על ידי בניית בית או קרוואן ולא רק על ידי עץ ועץ, עם כל חשיבותם הרבה. התפיסה הזו מעניקה קשר חדש בין הארץ לבניה ובין בוני הארץ לבין אלוהי ישראל המצפה לבניו השבים לארץ. כשמדברים בשפה משותפת או לפחות קרובה, ואדם שומע את הדברים בסגנון שלו, נוצר אצלו יחס חדש.

"אנחנו רגילים כבר אלפיים שנה לפגוש את ה' דרך בית הכנסת, תורה ומצוות, אבל איננו רגילים לשמוע את ה' מדבר איתנו דרך מציאות יומיומית. והנה עכשיו, תוך זמן קצר מאוד, השתנו סדרי בראשית".

"הפער בינינו לבינם בתחום הזה הולך ומצטמצם, כשהקושי שלנו להשפיע עליהם נובע ממקומות שבהם יראת השמים חלשה. לא מספיק לומר 'אני שייך לתחיית האומה' - זה אמנם נפלא, אבל אי אפשר לפרוק מעלינו את האחריות לקודש של האומה".

אם הזכרנו את ארץ ישראל, אי אפשר שלא לשאול: האם העובדה שהכרזת הריבונות התמוססה היא נס או פספוס?

"גם וגם. הריבונות היא מצד אחד דבר עצום שלא יצא לפועל ויש בכך 'פספוס' עצום, ומצד שני לכולנו היה חשש גדול שעוטפים את הריבונות החלקית הזו בהכרה ח"ו בזכות של עם אחר על ארץ הקודש. הרב חרל"פ אמר לקראת הצעת החלוקה ב-1947 שעדיף לאדם לכרות את יד ימינו מאשר לחתום על ויתור קל על ארץ ישראל. הערבים סירבו כידוע, ולא הועמדנו בנסיון. הסכנה הגדולה בהסכמה כזו היא שהדבר מקבע לדורות את ההרגשה שאפשר 'להסתדר' בלי מה שה' הבטיח וציווה.

"יש בתכנית הריבונות תקווה גדולה ויקרה לכולנו, אבל גם חששות. היה צריך להתאמץ הרבה כדי להוציא ממנה את הטוב, בבחינת 'רימון מצא - תוכו אכל וקליפתו זרק'. מסיבות רבות המהלך ירד מהפרק עם כל המשמעויות שבדבר, מצער שאיבדנו את ההזדמנות אך גם טוב שיצאנו מסכנה גדולה. עם זאת, הדבר לא מונע מאיתנו לנסות לחדש אותו באופן הטוב והנכון ואנו ממש מחויבים להשתדל לכך, שהרי הקב"ה לא מביא דבר לחינם".

שמחתי מתוך יראתי

אנחנו בעיצומן של ההכנות לקראת היום הקדוש, האם יום כיפור הוא יום שמח או יום של יראה?

"יום כיפור הוא היום המיוחד בשנה בכך שההציוניות שלו היא יראה, והפנימיות שלו היא שמחה מסותרת. זהו יום של טהרה וסילוק עוונות, ולכן יש בו שמחה פנימית עצומה, ויחד עם זה הוא מלא יראה כי יש

בעולם וכל דבר שמתחדש הוא לכבוד ה' יתברך. אם משתמשים בפתיחות בצורה מושכלת ושקולה, אפשר לקחת את הכלים החדשים הללו לדברים טובים. זו תורה חדשה שניתן וצריך להיעזר בה וללמוד אותה כל אוהבי ויראי ה' יחדיו. וכמובן, חובה לציין שגם בכל עניין חיבת הארץ ובניינה - כל גדולי עולם שהציבור החרדי הולך בדרכם, כמו הגר"א והבעש"ט ותלמידיהם, השתוקקו לארץ ישראל ומסרו את עצמם למענה. לצערנו במאה השנים האחרונות זה הלך ונשכח, ועכשיו זה חוזר ומתעורר.

"באופן אישי הקשר עם העולם החרדי השפיע רבות על חיי הרוחניים. לא רק שהוא לא פגע בראיה הגאולית שגדלתי עליה, אלא הוסיף לה עומק של קודש וחיבור לכלל ישראל. לא ייתכן שנשתמש כל כך הרבה בביטויים על כלל ישראל, ובה בעת נסרב ללמוד מיהודים גדולים בתורה, בחסד ובמעשים טובים. וכי הם לא חלק משמעותי בכלל ישראל?"

הרב עצמו עוסק הרבה בתפר שבין החרדי ללאומי, ומרבה 'לתפור' מפגשים ושיתופים בין הציבורים. האם הפער בינינו לחרדים הוא תרבותי בלבד או שיש לו שורש בעומק בעבודת ה'?

"מעבר לפערים התרבותיים של הרגלים וצביון חיים וכדומה, יש גם פערים שקשורים לעומק סוגיות אמונת ישראל ויראת ה'. אכן אלו פערים שיש בהם ממד של חילוקי דעות, אך גם הפרייה הדדית עצומה. ניתן בקלות לראות בשנים האחרונות שכאשר בציבור החרדי מזהים אדם שאומר את תפיסת העולם שלו בענייני גאולה, ארץ ישראל, אחריות לאומית וכדומה, מתוך מחויבות מוחלטת לתורה ומצוות, רבים מהם כרויי אוזן לשמוע ולהאזין. זה עבורם חידוש כי במשך תקופה ארוכה, לצערנו, תפיסות כאלה היו כרוכות בפריקת עול מלכות שמיים. והנה כשהן באות מתוך מחויבות לדבר ה', ואדם אומר את כל דבריו מתוך תורה, וניכר שהיא מנווטת את דרכו - אפשר לשמוע וללמוד ממנו.

גמר חתימה טובה אורי

תרמו

את פדיון הכפרות
באמצעות מקימי

קבלו

ברכה אישית
מהמשפחה
הקרובה אליכם

יחד

נסייע למשפחות
רבות לצאת לדרך
כלכלית חדשה
מול אתגרי השנה

תרמו עכשיו <

***2835**

www.mekimi.org.il

בהמלצת רבני הציונות הדתית

כבר עשור השער לכלכלה נבונה

עדי

אורי שכטר

תושב גוש עציון, תורם למקימי

ע.ר. 580529303 | התרומה מוכרת לצרכי מס לפי סעיף 46
עמותת חסד לזכרם של הרב מנחם ליבמן זצ"ל ובנו הקדוש שניאור שלמה הי"ד

**"אל תעשה את הקדוש
ברוך הוא פסל - הוא לא
קפוא, הוא מדבר אליך.
ולפעמים, כמו השנה,
הוא משנה את הדיבור
הרגיל שלו".**

התשובה הכלכלית

**כשמשפחה מחליטה לעשות שינוי בהתנהלות שלה
ולקנות רק לפי מה שהיא יכולה להרשות לעצמה, היא
בהחלט עושה תשובה עם הרבה עבודת המידות.**

דוח ועוד דוח. מינוס והלוואה ועוד חוב. כל היום אני עובד מול מספרים וחובות. כל יום אני פוגש במשרד שלי בעמותת "מקימי" אנשים שמרגישים שהחובות יתרות על הזכויות. האמת שהם צודקים זה הרי רשום שחור על גבי לבן או ירוק, תלוי בבנק.

אבל זה לא הדבר היחיד שאני רואה. אני נפגש עם המון אנשים שעושים תשובה. נכון שזה נראה שטחי לדמות את ההתנהלות הכלכלית של משפחה לעבודת ה' אבל כשמשפחה מחליטה לעשות שינוי בהתנהלות שלה ולקנות רק לפי מה שהיא יכולה להרשות לעצמה, היא בהחלט עושה תשובה עם הרבה עבודת המידות.

זה לא תהליך קל. מימרה של רבי ישראל סלנט אומרת ש-"יותר קל ללמוד את כל הש"ס מאשר לתקן מידה אחת". לא יודע מה אחרים חושבים אני חושב שלשניים ש"ס זה חתיכת אירוע. אבל זה לא מגיע משום מקום. משפחה שמגיעה עם אמון בתהליך ואמון בעצמה תעשה שינוי.

לא משנה גובה החוב או המצב של העסק ששייך למשפחה, גם אם מדובר בחובות של מאות אלפים (תפוזים), אפשר לעשות שינוי או כדברי הירושלמי המובא ברמב"ם "אין דבר העומד בפני התשובה", השאלה המרכזית היא כמה האדם מוכן לתת מקום לאמון שלו בשביל ליצור שינוי. הופעת השינוי יכולה לקחת חודשים אבל היא מתחילה בנקודת האמונה שהשתנות מתוך תשובה יכולה להיות.

לפעמים עבודת התשובה נתפסת כמשהו רחוק שלא ניתן לראות איך הוא מנתב את שגרת היום יום, במשרד שלי אני רואה דברים אחרים. זה נכון שאנשים שלא עושים שינויים דרסטיים, אלו שכל יום זה מלחמה של חזרה בתשובה מתקשים לראות את התמונה הגדולה. זה גם נכון שבפועל השינוי הוא לא בבת אחת, הקבלה לעתיד עשויה להיות בבת אחת אבל בשביל להגיע לניקוי מוחלט ללא זכר למה שהיה לפני כן, צריך לעבור תהליך יום יומי ולפעמים מתיש. אבל התהליך קיים והוא משפיע בכל הרבדים. מה שנותן כח לאורך זמן הוא האמון שניתן להשתנות. שנוכה

הכותב הינו מלווה משפחות במקימי

בו דין. כשאדם נזכר בעוונות שלו מהעבר שהוא טרם זכה לתקן הוא מתמלא יראה, אך כשהוא מרגיש שיש לו תקווה, שהוא מתחיל דרך חדשה שנבנית על התיקונים של העבר - יש בו שמחה. ב'אגרת התשובה' שכתב הרב קוק לרב חרל"פ נאמר שהשמחה שהכרחית לתהליך התשובה העמוק, איננה שמחה שפוגעת ביראה, אלא משלימה את היראה. שמחה של שלוה והזדהות, שהאדם עשה את הדבר הכי עמוק ופנימי שלו, שהוא נדבק בשורשו. זה מקום פנימי שכל אדם חווה בזמנים מסוימים. הבכי מנקה את הלכלוך, הלב נטהר ומגלה את השמחה.

"תפילת נעילה איננה 'הסיכוי האחרון' של אדם שמתחנן על חייו, אלא רגע שיא של אדם אוהב הנמצא בקרבה גדולה מאוד עם המלך, שמשויע עימו על הקשר ביניהם וממילא גם על השאיפות והצרכים האישיים. במדרש ישנה שאלה גדולה וקצת תמוהה: הרי הכתוב אומר שלא יכנס איש אל קודש הקודשים - וכל אדם לא יהיה באוהל מועד בבואו לכפר בקודש", ואם כן כיצד יתכן שהכהן הגדול נכנס לשם ביום הכיפורים? חכמינו מבארים שכאשר הכהן הגדול נכנס, הוא נמצא למעלה ממדרגת אדם, מפאת רוח הקודש ששורה עליו באותה שעה. הכהן הגדול הוא המייצג של התהליך הזה שקורה לכל ישראל שנמשלים למלאכים ביום הכיפורים. וממילא, מן המקום הנשגב הזה של יחוד של חתן וכלה נמחלים כל העוונות, ואפשר להמשיך הלאה לשבעת ימי החופה, בבחינת 'הביאני המלך חדריו', בחג הסוכות".

הרמב"ם כתב שהתשובה צריכה להיעשות עד "שיעיד עליו יודע תעלומות שלא ישוב לזה החטא לעולם" - איך אפשר להגיע לכוז דרגה של תשובה? מי בכלל יכול להגיע לדבר כזה?

"ה'חידושי הרי"ם' כותב שזו הלכה קשה שמבהילה אותנו, אבל חז"ל ניחמו אותנו באמרם שיש 'תקנת השבים', שלפיה אם אדם לא החזיר את קורת העץ שגנב כמות שהיא, אלא רק החזיר את התשלום, זה עדיין נחשב שהוא החזיר את חובו והוא נחשב בעל תשובה. כלומר גם מי שלא יודע או לא יכול לחזור ולשוב בשלמות, הוא עושה את מה שביכולתו לעשות כעת וגם הוא נקרא בעל תשובה".

עצה ליום כיפור בתנאים קשים, עם משפחות מפוצלות בכידוד ומגוינים בחוק?

"יש תורה חזקה של 'מי השילוח' על הפסוק "אלוהי מסכה לא תעשה לך". אל תעשה את הקדוש ברוך הוא פסל - הוא לא קפוא, הוא מדבר אליך. ולפעמים, כמו השנה, הוא משנה את הדיבור הרגיל שלו. איננו מקיימים את מצוות ה' כתרגולת קבועה סתמית, אלא בהתאם לדבר ה' המתגלה לנו בכל דור על ידי חכמי ישראל. והמשימה שלנו היא להקשיב ולמלא את רצונו באופן הזה - בלי כעס וכלי מרמור.

ייתכן שהתפילה עכשיו תהיה לחלק מאיתנו קצרה יותר, פחות 'ברוך עם' ממה שהתרגלנו ועם חזנים אחרים, אבל כפי שהזכרנו, חלק מהעולם הגאולי שלנו אומר שה' מדבר איתנו דרך המציאות, וזה רצונו. ידיעה זו נותנת לאדם שלוות נפש. המצב המיוחד מעורר להתפלל בבחינת 'נפשי בשאלתי ועמי בבקשתי', להרבות לבקש רחמים על עם ישראל ועל החולים ושאר הנפגעים בתקופה האחרונה, מתוך תפילה שבמהרה יהפוך ה' את המר למתוק, ונמצא את האור שהיה גנוז בחושך".

המבחן

על

אגרת התשובה

המבחן יתקיים באופן דיגיטלי ב-2 מועדים לבחירתכם:

• יום חמישי ו' תשרי, בין השעות: 19:30-21:30

• מוצאי שבת שובה, בין השעות: 20:30-23:00

איך נבחנים?

נכנסים לאזור האישי
באתר לב לדעת lladaat.co.il
 הכניסה באמצעות שם משתמש וסיסמה
 (מספר הטלפון ומספר זהות)

או

מחייגים לטלפון
מספר 08-9786892
 הכניסה באמצעות מספר זהות

המבחן יתקיים על אגרת התשובה עם הביאור, ללא ההערות וההספות

כרטיסי 'לב לדעת' טעונים במלגות יחולקו לאחר המבחן
 באמצעות הדואר והנציגים

שו"ת עם רבני 'לב לדעת': 072-2219050
 שלוחה 2, בימים א-ה, בין השעות 13:30-15:30, 21:30-23:00

לפרטים ויצירת קשר: 072-2219050
 מענה אנושי בשלוחה 5, בימים א-ה, בין השעות 13:00-15:30

מייל: lladaat@gmail.com

שימו לב!

הרישום לתוכנית הלימוד בשער היחוד והאמונה
 נמשך עד ט"ו חשון תשפ"א
 המבחן יתקיים בעז"ה בחודש כסלו

לשנות, להשתנות ולגדול

ראיון עם ישראל זעירא, יו"ר "ראש יהודי"

נכון לגבי עולים חדשים, וגם לא לגבי חילונים. עולה חדש הוא כנראה אדם ערבי, אידיאליסט - הרי הוא שינה את חייו ובחר לעלות לארץ. אותו הדבר נכון לכל חילוני שמתעניין ביהדות. צריך לדבר איתו הכי גבוה ועמוק שאפשר. אנחנו נפגשים סביב המכנה המשותף העמוק שלנו, שהוא התורה."

הספר 'אורות התשובה' של הרב קוק, שיצא לאור בשנת תר"פ, מרכז את תפיסתו החדשנית של הרב לגבי מושג התשובה. מה לדעתך יכולים ממשיכי דרכו ללמוד מהספר היום?

"לפי הרב קוק, התשובה היא לא רק עזיבה של עוונות אלא תהליך כלל-עולמי ולאומי של התעלות מתמדת. כפועל יוצא מכך ברור שיש אחריות הדדית. חלק מהחזרה בתשובה היא גם לקרב אחרים.

"הקריאה של דורנו היא שכל אחד יכול וכל אחד חייב להיות שליח. כל מי שהולך על זה והופך לשליח - הוא המרוויח הראשון, כי השליחות, והבירור שהיא מביאה איתה, ממלאת את הלב בשמחה ומרוממת את הנשמה.

"מדובר בשלב הכרחי עבור הציונות הדתית כיום. עכשיו תורנו להגיד אמת, עכשיו תורנו לצאת, עכשיו תורנו לגדול. אדם שמהווה דוגמה אישית, אדם שעוסק בהפצת אורות ויודע שמסתכלים עליו (ולא כדי להתגאות חלילה, אלא כדי שילמדו ממנו אורחות חיים) - אדם כזה עסוק כל הזמן בהשתנות ובשיפור עצמי. ואנחנו צריכים להשתנות, כולנו, כל הזמן - זו גם משמעות של תשובה. אדם כזה נמצא במיטבו.

"ככל שכציבור נהיה במיטבנו, גם ילדינו ירצו להמשיך את הדרך. הם המבחן הראשון שלנו. כמו כן, ככל שהחילונים ילכו איתנו ויהיו עוד ועוד בעלי תשובה, כולם יראו שהדרך גדולה וצודקת וזה יחזק ממילא גם את הילדים שלנו. הכל מתחיל מזה שאנחנו מציבים את עצמנו כמשפיעים, מזה שאנחנו מתחילים ליישם את המסירות לכלל ישראל ומתרגמים אותה לשכנה ולחבר מהמילואים בפועל ממש."

מה מיוחד בחזרה בתשובה של תל-אביב?

"התשובה של דורנו מתאפיינת בחופש מוחלט, חופש לחזור בתשובה בלי להתבייש ובלי מועקה. החירות להיות לגמרי נאמן לעצמי, ולחפש בתוכי תשובות שיתנו מרגוע לנפשי. כשאדם דתי עומד בתפילה בימים נוראים הוא עושה חשבון של מצוות ועבירות. כש'חילוני' עומד בתפילה, הוא שואל את עצמו איך התורה משפיעה על החיים שלי ומשנה אותם.

"אנחנו רואים ושומעים באוזנינו, לפעמים באופן מרגש וסוחף ביותר, יהודים ששבים בתשובה כל כך נוקבת שלא רק שהם מתחרטים על החטא, אלא מקבלים על עצמם באופן מעשי קבלות טובות. זו הנהגה מדהימה שמאפיינת אנשי אמת מיוחדים ואנו לומדים מהם."

כולם מצליחים לחולל שינויים מעשיים?

"אספר לך סיפור: לא מזמן נתתי את 'ניצוצות

לנשמה' (ספר שעוסק בתרגום של הרב קוק ללשון ימינו בהוצאת ראש יהודי) במתנה למישהו. ממש לפני הראיון הזה קיבלתי ממנו הודעה שהוא לומד את הספר וחושב על כל פסקה, וגם אם הוא לא יכול ליישם כל דבר כרגע, הוא מרגיש שהלימוד הזה משנה לו את החיים. אגב, אותו בחור ביקש שנפיץ את הספר בהודו. כידיע יש התעוררות רוחנית מתמשכת ואנשים מחפשים במזרח, אבל למה לחפש רחוק? כל העושר קיים בתורה."

הרב קוק כותב עמוק מאוד. הספרים שלכם מבארים אותו, אבל האם באמת עומק כזה מתאים ללימוד ראשוני?

"חשוב שאת הלימוד ילווה טקסט, וכדאי שהוא יהיה עמוק. יש לאנשים דתיים נטייה להתייחס לחילונים כמו לעולים חדשים - בגלל שהשפה חדשה להם, אז מנמיכים בשבילם גם את התכנים. והולכים למכנה המשותף הרחב, השטחי והחיצוני. אבל זה לא

החבר מהמילואים שואל שאלות? השכנה מתעניינת ביהדות? **ראש יהודי** זאת התשובה! 052-4295597 ry@neto.net.il

הצדקה שלך עושה תשובה!

בתרומתך אתה שותף
ליותר אהבה יותר אמונה
יותר קירוב לבבות!

מוקד התרמה ארץ: 02-6791122 | 052-5665005
www.roshy.org

ניתן לתרום גם ברשת הקישור: "היו שותפים ראש יהודי"

ראש יהודי' זאת התשובה!

* תרומה לראש יהודי* מוכה בכסוף מס' לפי סעיף 46 לפקודה * ניתן לתרום מכספי מעשר

לא אפשרי לרוץ במרתון התנ"ך? אז המרתון רץ אליכם הביתה! חגיגת מרתון-לייב משפחתית של חולצות ופרסים!

מרתון התנ"ך הבינלאומי
The International Bible Marathon

הזמינו חולצות ריצה איכותיות של המרתון לכל המשפחה עם שם המשפחה שלכם על גב החולצה!! * יגיעו במשלוח עד הבית

01
▼

רצים במרחב המותר ומצטלמים בתמונה משפחתית עם החולצות

02
▼

העלו לפייסבוק עם התיוג: #מרתון_התנ"ך_לייב

03
▼

הופ אתם בפנים, בהגרלה בשידור **LIVE** של מועצת בנימין ומרתון ישראל.

04

שעוני GARMIN, נעלי ריצה ממותגים מובילים, ביגוד ריצה ועוד!

* ההגרלה בשידור חי משילה הקדומה בדפי הפייסבוק של מרתון התנ"ך ומרתון ישראל, ביום חמישי 8.10 חוה"מ סוכות בשעה 11:00!

* פרטים והרשמה בדף הפייסבוק: מרתון התנ"ך

הרב חיים שלום דייטש

שלא אקום מהרצפה!

היהודי המגולח למשעי
נכנס לבית הכנסת והתחיל
להקריא לרבש"ע מתוך
דף מקופל את בקשותיו
לשנה החדשה < ניתן למדוד
כמה מוצלחת התשובה
שעשית, אך רק מזווית
מפתיעה > איך
'עובדת' הסליחה וכיצד
ניגש לווידי מתוך שמחה
גדולה? < יום כיפור איננו
יום ש'רק צריך לעבור אותו'
ואז לחזור לחיות... בין צעקת
'ה' הוא האלוקים' לתקיעת
השוחר, נולדת האכשרות
לצאת לדרך חדשה

בימים אלו רואים אנשים שמבקשים מחילה זה מזה, ושמותי לב לתופעה מעניינת: משהו בא להתנצל על פגיעה ושוּפך את לבו בחרטה מעומק הלב, וחברו עונה לו: "עזוב! לא נפגעת כלל!". האם הוא באמת לא נפגע? התשובה היא שאמנם הוא נפגע, אבל עכשיו הוא מגלה שהוא לא. כלומר, כשהחרטה מעוררת את האהבה מחדש, אז הפגיעה החיצונית אינה תופסת מקום כלל. גם בשעת הפגיעה, הכאב העיקרי נובע מהיחס המבטא שנאה וריחוק. וכשלאחר מכן מתעוררת האהבה, לא נותר ממנה דבר.

חז"ל קובעים כי "אין אדם רואה נגעי עצמו". למה? כי אדם באהבתו את עצמו דן לכף זכות את חסרונותיו, וסולח לעצמו על נגעי. ככה עובדת סליחה גם בין אדם לחברו, כשמתעוררת האהבה הפנימית, החסרונות אינם תופסים מקום והכעס מתאדה. כאשר אבא מתעורר באהבה לבנו, זה לא רק שהוא סולח לו על מה שהכעיס אותו, קורה כאן משהו עמוק הרבה יותר: האב אוהב את בנו באהבה עצמית, וכמו שעל עצמו הוא לא רואה פגם, כך גם בבנו הוא לא מסוגל לזהות פגמים. פתאום מתגלה שאין על מה לסלוח.

זהו עניין יום כיפור. ביום הזה מתגברת האהבה העצמית של הקב"ה לבניו, והחטאים נעלמים ואינם תופסים מקום כלל. אנחנו דבקים בקדוש ברוך הוא באהבה עצמית, והוא איננו רואה את הנגעים והפגמים שלנו כשם ש"אין אדם רואה נגעי עצמו"!

יש שפירשו את שמה של 'תפילת נעילה', בתור התפילה שנישאת בזמן שנועלים וסוגרים את השערים, אך הרבי מליובאוויטש ביאר להיפך: בתפילת נעילה מגיעים רגעי שיא הקרבה, עד שאנו כביכול ננעלים עם הקב"ה ביחד בחדר לבדנו. ואז היצר יכול לדפוק על הדלת כמה שירצה – לרצות להפיל אותנו או לשנן באוזנינו את מפלות העבר – אבל אף אחד לא שומע אותו. כשאנו מתעצמים באהבה ה', כשאנחנו עצם אחד, אין מקום לחטאים. תפילת נעילה היא כמו חדר יחוד, שם ננעלים שם החתן והכלה מיד אחרי החופה, ואין מקום לזרים איתם.

לחיים!

בגלל הקרבה העצומה הזו, ודווקא בגללה, ניתן להבין למה חטא הוא אסון נורא. דווקא בגלל שבני ישראל הם "חלק ה'" ממש, לכן החטאים שלהם פוגמים עד המקום הכי גבוה. דווקא בן המלך, שהמלך רואה אותו כחלק מעצמיותו, יכול לפגוע במלך כמו שאף אחד אחר לא יכול. חומרת החטא היא עדות על קרבתנו העצומה למלך. אבל כשנשוב אליו, תתעורר אהבה עצומה ממקום עמוק יותר, מקום שאף חטא לא יכול לגעת בו. אם בזמן החטא פוגמים בשמו של הקדוש ברוך הוא, הרי שביום הכיפורים "אנכי אנכי הוא מוחה פשעיך". הכפרה באה מצד ה"אנכי", ה'עצם' של הקב"ה שלמעלה מכל השמות והגדרים.

כשהייתי בציון של אדמו"ר הזקן בחודש אלול לפני כמה שנים, עלה בדעתי שעיך הבעיה שלנו בעבודת ה', כיהודים שומרי תורה ומצוות, היא במילת הווידוי "לצנו". איננו עוברים עבירות נוראות, ומאידך, אנו לומדים תורה ומתפללים, ומה חסר? שאיננו לוקחים את העניין ברצינות. זה סוג של ליצנות עדינה, ואיתה שום עניין רציני לא נכנס אל הלב פנימה.

האדמו"ר בעל ה'ברכת אברהם' מסלונים זצ"ל היה מאריך לספר כיצד בעיצומו של יום הכיפורים נכנס ובא לבית הכנסת יהודי תמים, לבוש בלבוש מוקפד ומצוחצח, כובע צילינדר מהודר, מקטורן קצר ומגולח למשעי. הוא ניגש אל ארון הקודש וקד נכחו עמוקות. פתח ואמר "דנקה שיין" (תודה רבה) לך, ריבונו של עולם, על כל הטוב שעשית עמי בשנה החולפת". ואז שלף מכיסו דף מוכן, והחל מקריא רשימה מפורטת של כל צרכיו שהוא נזקק להם בשנה הבאה. כשסיים, קד שוב עמוקות ויצא מבית הכנסת. וסיפר הסלונימער שצדיקים הפליאו את גודל הרעש והנחת רוח שנעשה למעלה מתמימותו הפשוטה של אותו יהודי, שלפי הנראה אף התגלח ביום כיפור עצמו ברוב בורותו. והנה, אנחנו לא כאלו תמימים, גם אם נרצה. אנו לומדים ויודעים הכל. אבל נעדרת מאיתנו אותה רצינות פשוטה.

אנו לומדים בספרים על ענייני עבודה ויראת שמיים, ולבסוף? כל זה דרוש יפה ליום כיפור או לסוכות. פעם הסברתי ליהודי אחד מהלך של אדמו"ר הזקן על ראש השנה. והוא הגיב בהתפעלות, "איזה ווארט יפה!". ואני כעסתי, זה ווארט? זה דרך חיים! בפרט כעת בתקופת החגים, כל אחד מחפש איזה דבר התעוררות, איזה 'מהלך יפה' לחג, אבל אין כוונה כלל להבין שמדובר כאן עלינו בעצמנו. אנחנו צריכים לנסות לעבוד עם הדברים ולהגיע אליהם, הלוואי כמו היהודים הפשוטים.

אישה אחת הגיעה בטרוניא לרבי שהיה בעיירה שלה, ואמרה שבנה מתנהג על פי מה שהוא לומד בספרי המוסר והיראה. התפלא הרבי, מה הבעיה בכך? אדרבה, הרי כך כתוב. "יהי אנכי" – הרבי – "גם מקיים את הדברים". ענתה לו האישה: "אצל הרבי זה הרי עניין של פרנסה, הוא 'מתפרנס' מצדקותיו... אבל הבן במסכתו ותמימותו חושב שהעניין באמת רציני". וכך אנחנו נראים... כל עבודתנו ולימודנו הם בכדי לפרנס את הימים טובים, את ימי התשובה, שניכנס לאווירה... אבל אין לנו צל של מחשבה שבאמת עלינו לקיים את מה שכתוב בספר.

מי שנדרש לשלם מיסים או למלא טופס לקבלת מענק קורונה לעסק שלו, הולך ללמוד את החוקים כדי למצוא את הדרך בה יוכל לשלם פחות ולקבל כמה שיותר. הוא לומד ברצינות תהומית כל מילה ומילה. כי הרבר נוגע לו למעשה. ואילו אנו לומדים דרשות יפות... על זה יש מה להתוודות ולומר "לצנו".

לחיים!

דעת ותבונה

הכשרה • טיפול • תוכן

אם אחרי אלפי
שנים של חסידות,
אנחנו עדיין לא
אנחנו עדיין לא

(ספריאלי קליין)

קורסים מתקדמים להכשרת
מטפלים ומאמנים בשיטת CBT יהודי,
בהנחיית הרב יצחק ערד

כאן נעמיק בהבנת הנפש ונגלה כיצד
התובנות הגבוהות והעמוקות ביהדות ובחסידות -
הופכות לכלים טיפוליים מקצועיים ומעשיים
המשיגים תוצאות בפרק זמן קצר!

למידה
מקוונת

מפגש אחד
בשבוע

פריסה
ארצית

לימודי
תעודה

בשילוב מפגשים
פרונטליים

מאות מטפלים מקצועיים

כבר ביצעו קפיצת דרך משמעותית

*מוכר לגמול השתלמות ולשנת שבתון

הצטרפו עכשיו!

077-3137800

www.tvunah.com

וזהו גם הדרך הנכונה לגשת לווידיאו ותשובה: לא מתוך התפלשות
בשפלות החטא, אלא מצד המעלה שלנו. אנחנו מתביישים במעשינו
דווקא בגלל מעלתנו וקרבנות העצומה לקב"ה, וכך אנחנו מתקרבים
אליו מחדש בשמחה גדולה.
לחיים!

איך אפשר למדוד את התשובה? דרך בדיקת ההסתכלות שלנו על זולתנו.
מי שעושה תשובה ומרגיש שהוא מתרומם ונטהר, אבל זווית ההסתכלות
שלו על רעהו נשארה כמקודם, כדאי שיבדוק שוב. אולי הוא עסוק
בטיפוח האגו, ואז התשובה רק מנפחת אותו עד יותר. עכשיו, לא רק
שבגשמות הוא רואה כמה הוא טוב, אלא גם מצד ה"רוחניות" יש לו
מעלות עצומות... תשובה אמיתית משנה באמת את ההסתכלות שלי על
זולתי, אנחנו מבינים שאנו כולנו יחד, בניו של מקום, ולכן הוא סולח לנו.
בדרכי התשובה צריך לתת הרבה מקום לבין אדם לחברו. בנוהג שבעולם
לדקדק בתשובה על עבודתנו 'בין אדם למקום', ואילו יחסי אנוש
מקבלים מקום פחות מרכזי, למרות שלפעמים עוברים בהם על איסורי
תורה ממש, כמו "לא תשנא את אחיך בלבבך" ועוד.

סיפור לי פעם יהודי, שהייתה לו מתיחות עם הבוס שלו. המנהל לא התייחס
אליו כראוי, נזף בו ולא החמיא כנדרש. בהתקרב ימי ראש השנה, הוא חש
כי הוא לוקה ממש בשנאה אליו ועובר על לאו של "לא תשנא". אך ככל
שניסה להעביר את רוח האביה שבלבו לא עלתה בידו. כך עבד עם עצמו
ללא הצלחה עד יום כיפור. בתפילת מוסף של יום כיפור, בעת הכריעות,
החליט בלבו שהוא יכרע "ואנחנו כורעים" ולא יזדקף עד שיוחלט בלבו
שלא לשנוא אותו עוד! וכך עשה, כל בית הכנסת קם ורק היהודי שלנו
נותר על הארץ עוד ועוד, עד שגמר בלבו שאיננו שומר טינה בלבו על
הבוס! והוא באמת הצליח. בעצמי ראיתי אותם בתקופה שלאחר מכן
מדברים בידידות גדולה.

דווקא ברגעים המרוממים יש לנו את הכוחות לפעול בעצמנו שינוי
שישפיע על חיי היום יום. את התשובה עילאה יש ליתום גם לעניינים
שבין אדם לחברו וגם לרגעים קטנים ומעשים ספציפיים, כך משלימים
את התשובה ומעגנים אותה בחיי היום יום. למשל, לשמוח יהודי אחר
בטלפון קטן, לברכו בשנה טובה. למרות שנמצאים באווירה נעלית
של ימים קדושים אלו, העבודה היא לקשר את ההארות עם המעשים
הקטנים; להכניס את ההארות שהשגנו למעלה מן הטבע, אל תוך הטבע.
וזה לא קל בכלל... אבל העצה שיהיה לנו יותר קל להתנהג נכון עם
הזולת, היא לא להיכנס למשא ומתן עם עצמנו אלא לקום ולעשות!

כשחושבים 'האם יקרה לו משהו בלי טלפון ממני? האם יחרחב העולם אם
לא אתייחס אליו עכשיו?' יותר קל להתחמק. הרי זה לא ממש קריטי ולא
ממש באחריות... אבל אם נניח שכל זה נכון, ובכל זאת נחשוב הפוך:
האם בפעולה קטנה שלך אתה יכול לעשות טוב על הלב לעוד יהודי? נו,
אז למה לא? ומה בכך שאצלי כעת רגע מרום, מה בכך שאני רוצה
להרגיש את הנשמה, הרי אם זימן לי הקב"ה להשיב נפש ליהודי דווקא
ברגע זה, כנראה שזו חובתי וזכותי כעת.

לחיים!

בחסידות קוראים לעבודה של חיבור ההשגה הגבוהה עם המעשים
הקטנים, 'ייחוד שם הוי"ה ושם אלוקים'. עניין שם אלוקים הוא הנהגת
הטבע, שם הוי"ה עניינו למעלה מן הטבע, ולייחד ולחבר אותם זה לגלות
את ה'למעלה מהטבע' בתוך הטבע. זה מה שאנחנו קוראים בהפטרות
שבת שובה, "שובה ישראל עד הוי"ה אלוקיך" - תעשה תשובה עד
שתחבר את הוי"ה עם אלוקיך. וייחוד זה הוא כל עבודתנו כאן בעולם
הזה - תכלית כל התורה וקיום המצוות, להביא ולגלות את שם ה' והאור
שלמעלה מן הטבע אל תוך הטבע.

מי שחטא, הגדיל את הטבע והפריד את שם אלוקים משם הוי"ה,
והתשובה מחברת אותם מחדש. לכן בסיומה של תפילת נעילה אנחנו
זועקים "ה' הוא האלוקים", אלו הם רגעי השיא של התשובה, ובהם אנו
מגלים בקול גדול שאין עוד מלבדו וה' נמצא בכל מקום ובכל דבר! אלא
שאז מחכה לנו הפתעה קטנה: זה לא הסוף, זו ההתחלה!

למה תוקעים בשופר באמצע הקדיש של סיום תפילת נעילה, וכי אי
אפשר להמתין עד סוף הקדיש? ! אלא שהתקיעה מכריזה שכעת מתחיל
יום טוב חדש, שממנו מתחילים את השנה. לכן חייבים להתחיל את זה
מתוך יום כיפור, באמצע הקדיש. אנחנו רוצים לחבר את השגב של יום
כיפור אל תוך השנה כולה. כי יום כיפור זה לא יום שרק צריך לעבור
אותו כמו שצריך, ואחר כך להמשיך לחיות... זהו יום שבכוחו מתאפשר
לנו לחולל את השינוי הנדרש מאיתנו ולצאת לדרך חדשה.

גם בשנה שעברה התפללתי, תכננתי, קיבלתי על עצמי דברים - ובסופו של דבר התנהגתי בדיוק אותו דבר.

לפעמים אנחנו לא מדייקים בביקורת העצמית שלנו. ולכן, ראשית, כדאי לבדוק האם באמת התנהגת בדיוק אותו הדבר. גם אם נכון הדבר, אין בכך כדי לגרוע ממשמעות התפילה שלנו ומהעובדה שה' אכן סלח לנו.

אנחנו אומרים בכל יום שלוש פעמים "ברוך אתה ה', חנון המרבה לסלוח". ואומר בעל התניא שאנחנו מברכים בשם ומלכות משום שאין לנו שום ספק שכאשר אנו רוצים לשוב בתשובה, הקב"ה סולח. אצל בשר ודם, אם חברו חטא כנגדו ומבקש מחילתו ומחל לו, בפעם השניה שיחטא כנגדו זה יהיה יותר קשה, אבל עדיין יש סיכוי למחילה. אך בפעם העשירית הוא מרים ידיים ואומר "כמה אפשר?". אבל הקב"ה אינו כן, אלא "חנון המרבה לסלוח", ובוודאי אצלו יתברך זהו ריבוי בלי גבול ובלי שיעור.

במוצאי יום הכיפורים אנחנו אומרים בתפילת ערבית "והוא רחום יכפר עוון", על איזה עוון אנחנו מדברים? והרי רק הרגע כיפר את כל עוונותינו! אלא שקשה מאוד לאדם להאמין בלב שלם שאכן הקב"ה כיפר לו, ועל כך אנו מבקשים מחילה מיד בצאת הצום. עלינו להתרגל להאמין בטוב ה' שאין לו קץ ומידה.

אם ה' באמת סלח לי ביום כיפור שעבר, למה צריך להתוודות על חטאים שעשיתי לפני יותר משנה?

ראשית, הלכה מפורשת היא שאין חובה להתוודות על חטאים שעשינו קודם יום הכיפורים שעבר, ויתר על כן - יש הסוברים שזהו חסרון "ככלב השב על קיאו". ובכל זאת, החטא היה נתח של חיים שנפגמו, ובתור שכזה הוא לעולם פרה ורבה. ולכן העיסוק בו מחדש באופן הנכון יכול להפיק ממנו עוד ועוד ממדי עומק.

את הפסוק "וחטאתי נגדי תמיד" מסביר בעל התניא כאמירה שאני שומר על החטא מולי - נגדי. כך אוכל להשתמש בזיכרון החטא בשביל להעמיק את דבקותי בה'. אני מניח אותו ממול כדי שיוכל לשמש אותי לצורך כך. ולכן אם אדם רואה שעל ידי שהוא ממשמש בחטאיו, גם באלו משנים קודמות, הוא מתגבר על ידי כך בתלמודו, בקדושתו ובבערה לדבוק בה' דווקא על ידי כך, הרי שיש בכך מעלה.

אין אני אעשה תשובה על כל החטאים שלי? אני לא זוכרת לפחות חצי מהם...

זיכרון החטא אינו תנאי לתשובה. ואף על פי שכשאדם זוכר את החטא אזי התשובה יותר מדויקת ומרפאת, אולם עיקר מעלתה של התשובה היא לא בפעולתה על החטא אלא בפעולתה על החוטא. כשאדם מתחרט על כישלונותיו ורוצה ללכת בדרך ישרה, הרי הוא הוציא עצמו מכלל חוטא והניח את עצמו בכלל בעלי התשובה. ואפילו חטאים שאינו זוכר נהפכים לו על ידי כך, ויכולים גם להתהפך לזכויות בתשובה מאהבה.

מערכת יחסים חדשה נוצרה בין החוטא והקב"ה, ולא בין החוטא והחטא. לכן אין הזכירה מהווה תנאי, ולעתים, למרות מעלתה הגדולה, היא גם מהווה מכשלה שצריך להיזהר בה, מפני שזכרון החטא עלול לעיתים לגרום לרפיון ידיים, לייאוש ולחולשה שמונעת את עוצמת התשובה. לכן העיקר הוא "שובה ישראל עד ה' אלוקיך" - לשוב לקשר שלנו עם הקדוש ברוך הוא.

ת.ד. 52589 רמת גן < עורך: אהרונ ברגנשטיין > העלון טעון גניזה
לתגובות ויצירת קשר 052-4061065 • info@qarov.org • קרוב אליך • 052-525-4051

קרוב אליך
עלון שבועי לעבודת השם בדרך החסידות

בס"ד

אשר & more

לפעמים עדיף להיות שני

עם התואר השני של המרכז האקדמי לב בטוח שהשנה המקצועית שלך תהיה טובה יותר

כריית מידע M.Sc DATA MINING | פיזיקה יישומית/ הנדסת אלקטרואופטיקה M.Sc

הפקולטה למדעי החיים והבריאות

• סיעוד B.S.N
• ביורופורמטיקה B.S.C

הפקולטה לניהול B.A

• חשבונאות ומערכות מידע
• מנהל עסקים

הפקולטה להנדסה ומדעי המחשב B.S.C

• הנדסת אלקטרו-אופטיקה
• הנדסת חשמל ואלקטרוניקה
• הנדסת תוכנה
• הנדסת מערכות תקשורת
• הנדסת תעשייה וניהול
• פיסיקה - מתמטיקה
• מדעי המחשב

מכינה לאקדמיה מכינת ריענון | מכינה מלאה

ימי לימוד לתואר שני - חמישי אחה"צ ושישי חלגות וחלגות קיום למצטיינים

מפוסט לב רח' הוועד הלאומי 21, ירושלים | מפוסט על רח' בית הדפוס 7, ירושלים • 3239* • WWW.JCT.AC.IL •

